

א (א) וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֶהָל מוֹעֵד לֵאמֹר:

במבטא, להורות יחוד יוסף, והוא, שְׁמֹשָׁה שָׁמַע וְכָל יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁמְעוּ, וְדו"ק. מִצִּיּוֹנִי. מֵאֶהָל מוֹעֵד. מִלְּמַד שֶׁהָיָה הַקּוֹל נִפְסָק וְלֹא הָיָה יוֹצֵא חוּץ לָאֶהָל. יָכוֹל מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל נִמְוָה? תִּלְמוּד לומר: "אֵת הַקּוֹל". מֵהוּ ה' "קוֹל"? הוּא הַקּוֹל הַמִּתְפָּרֵשׁ בַּתְּהִלִּים: "קוֹל ה' בִּכְחַת, קוֹל ה' בְּהִדְר, קוֹל ה' שֶׁבַר אֲרוֹזִים". אִם־כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר "מֵאֶהָל מוֹעֵד"? מִלְּמַד שֶׁהָיָה הַקּוֹל נִפְסָק. בְּיוֹצֵא בּוֹ: "וְקוֹל פְּנֵי הַפְּרוּבִים נִשְׁמַע עַד הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה". יָכוֹל מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל נִמְוָה? תִּלְמוּד לומר: "כִּקּוֹל אֶל־שָׂדֵי בְּדִבְרוֹ". אִם־כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר: "עַד הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה"? שִׁכִּינָה שְׁמָעִיעַ שָׁם, הָיָה נִפְסָק. מֵאֶהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. יָכוֹל מִכָּל הַבֵּית? תִּלְמוּד לומר: "מֵעַל הַכִּפֹּת". יָכוֹל מֵעַל הַכִּפֹּת כָּלָה? תִּלְמוּד לומר: "מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרִבִּים". לֵאמֹר. צֹא וְאָמַר לָהֶם דְּבָרֵי כְּבוֹשִׁין: 'בְּשִׁבְלֵכֶם הוּא נִדְבָר עִמִּי'. שָׁכַן מִצִּיּוֹנִי, שָׁכַל שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנֶה שָׁנָה שֶׁהָיָה יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר כְּמִנְדִּים, מִן הַמְּרָגְלִים וְאֵילָף, לֹא נִתְיַחַד הַדְּבָר עִם מֹשֶׁה, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיְהִי כֹאֲשֶׁר־תָּמוּ כָּל־אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה לְמוֹת... וַיְדַבֵּר ה' אֵלַי לֵאמֹר" אֵלַי הָיָה הַדְּבָר. דְּבָר אַחֵר: צֹא וְאָמַר לָהֶן דְּבָרֵי וְהִשְׁבִּינִי אִם יִקְבְּלוּם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת־דְּבָרֵי הָעָם וְגו'":

כ"י. וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. לְכָל דְּבָרוֹת וּלְכָל אֲמִירוֹת וּלְכָל צִוּוּיִם, קֹדֶמָה קְרִיאָה, לְשׁוֹן חֶבֶה, לְשׁוֹן שְׁמִלְאָכִי הַשֵּׁרֶת מִשְׁתַּמְשִׁין בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיִּקְרָא זֶה אֶל־זֶה", אָבָל לְנִבְיָאֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם נִגְלָה עֲלֵיהֶן בְּלִשׁוֹן עֲרָא וְטַמָּאָה, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם אֶל־בְּלַעֲם". וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. הַקּוֹל הוֹלֵךְ וּמִגִּיעַ לְאֲזִינוֹ, וְכָל יִשְׂרָאֵל לֹא שׁוֹמְעִין. יָכוֹל אִף לְהַפְסִקוֹת הָיְתָה קְרִיאָה? תִּלְמוּד לומר: "וַיְדַבֵּר", לְדַבֵּר הָיְתָה קְרִיאָה וְלֹא לְהַפְסִקוֹת. וְכֵּן הָיוּ הַפְסִקוֹת מִשְׁמָשׁוֹת? לִתֵּן רוּחַ לְמֹשֶׁה לְהַתְּבוֹנֵן בֵּין פְּרָשָׁה לְפְרָשָׁה וּבֵין עֲנִין לְעֲנִין, קַל־וְחָמֵר לְהִדְיוּט הַלּוֹמֵד מִן הַהִדְיוּט. אֵלָיו. לְמַעַט אֶת אֲהֶרֶן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר: "ג' דְּבָרוֹת נֶאֱמָרוּ בַּתּוֹרָה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן. וּכְנִגְדָם נֶאֱמָרוּ י"ג מַעוּטִין, לְלַמֵּד, שֶׁלֹּא לְאַהֲרֹן נֶאֱמָרוּ, אֶלָּא לְמֹשֶׁה שִׁיאֵמַר לְאַהֲרֹן; וְאֵלּוּ הֵן י"ג מַעוּטִין: "לְדַבֵּר אִתּוֹ", "מִדְּבַר אֵלָיו", "וַיְדַבֵּר אֵלָיו", וְנוֹעֲדֵתִי לָךְ" – כָּלֵן בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים. יָכוֹל שָׁמְעוּ אֶת קוֹל הַקְּרִיאָה? תִּלְמוּד לומר: "קוֹל לוֹ", "קוֹל אֵלָיו". מֹשֶׁה שָׁמַע, וְכָל יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁמְעוּ.

(מ"כ בְּשֵׁם הַר"ן שְׁדִיכוֹ דְּרַש"י מִמָּה שֶׁהִתְבַּהֵּר הַמִּינְחָה הַדְּבָר מְרַגֵּשׁ בְּמִבְטָא יוֹתֵר מֵאֵלּוּ הֵיכָּה כְּתוּב לוֹ שֶׁגַּם־כֵּן תּוֹרָה עַל יְחִיד הַדְּבָר, אָבָל אֵינָה מְרַגֵּשׁת. וְכַתֵּב 'אֵלָיו' שֶׁגַּם־כֵּן הִיא תְּבָה הַמִּינְחָה הַדְּבָר, וְאִנּוֹם מְרַגֵּשׁת

(ב) דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם
כִּי־יִקְרִיב מִמֶּם קָרְבָן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבָּקָר
וּמִן־הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבָנֵכֶם:

ב מִלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן אֲנִשׁ
אֲרִי יִקְרַב מִנְּכוֹן קָרְבָנָא קָדָם יְיָ מִן בְּעִירָא
מִן תּוֹרֵי וּמִן עֲנָא תִקְרִבוּן יְת קָרְבָנְכוֹן:

ט"ו אָדָם כִּי־יִקְרִיב מִמֶּם • כְּשִׁיקְרִיב, בְּקָרְבָנוֹת
נִדְבָה דִּבֶּר הָעֲנִין • אָדָם • לָמָּה נֶאֱמַר? מָה אָדָם
הָרָאוֹשׁוֹן לֹא הִקְרִיב מִן הַגִּזְל, שֶׁהַכֹּל הָיָה שָׁלוֹ, אִף
אַתֶּם לֹא תִקְרִיבוּ מִן הַגִּזְל • הַבְּהֵמָה • יָכוֹל אִף חֲיָה
בִּפְלִל? תִּלְמוּד לֹא־מֵר: "בָּקָר וְצֹאן" • מִן הַבְּהֵמָה •
וְלֹא כָלָה, לְהוֹצִיא אֶת הָרוֹבֵעַ וְאֶת הַנֶּרְבֵּעַ •
מִן־הַבָּקָר • לְהוֹצִיא אֶת הַנֶּעֱבָד • מִן־הַצֹּאן • לְהוֹצִיא

אֶת הַמִּקְצָה • וּמִן־הַצֹּאן • לְהוֹצִיא אֶת הַנוֹגֵחַ
שֶׁהָמִית • כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר לְמַטָּה מִן הָעֲנִין "מִן־הַבָּקָר",
שָׂאִין תִּלְמוּד לֹא־מֵר, לְהוֹצִיא אֶת הַטְּרָפָה • תִּקְרִיבוּ •
מִלְּמַד שְׁשָׁנִים מִתְּנַדְּבִים עוֹלָה בְּשִׁתְּפוּת • קָרְבָנֵכֶם •
מִלְּמַד שֶׁהִיא בָּאָה נִדְבַת צָבוּר, הִיא עוֹלֶת קִיץ
הַמִּזְבֵּחַ, הַבָּאָה מִן הַמּוֹתָרוֹת •

(ג) אִם-עֲלֶה קִרְבְּנוֹ מִן-הַבֶּקָּר זָכָר תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ
אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יִקְרִיב אֹתוֹ לְרֹצְנוֹ לִפְנֵי יְהוָה:

ג אם עלתא קרבתא מן תורי דבר שלים
יקרבנה לתרע משפן זמנא יקרב יתה
לרעוא לה קדם יי:

כ"ג זָכָר • וְלֹא נִקְבָּה. כִּשְׁהוּא אוֹמֵר "זָכָר" לְמִטָּה,
שְׁאִין תִּלְמוּד לֹאֹמֵר "זָכָר", וְלֹא טַמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוּם.
תָּמִים • בְּלֹא מוּם. אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד • מְטַפֵּל
בְּהִבָּאתוֹ עַד הָעֶזְרָה. מֵהוּ אוֹמֵר: יִקְרִיב יִקְרִיב? אֶפְלוּ
נִתְעַרְבָה עוֹלַת רְאוּבֵן בְּעוֹלַת שִׁמְעוֹן, יִקְרִיב כָּל אֶחָד
לְשֵׁם מִי שֶׁהוּא. וְכֵן עוֹלָה בְּחֻלִּין, יִמָּכְרוּ הַחֻלִּין

לצרכי עולות ודרי הן כלן עולות ותקרב כל אחת
לשם מי שהוא. יכול אפלו נתערבה בפסולין או
בשאינו מינו? תלמוד לומר: "יקריבנו". יקריב
אתו • מלמד, שכופין אותו. יכול בעל-כרחו? תלמוד
לומר: "לרצנו". הוּא פיצד? כופין אותו עד שיאמר
'רוצה אני'. לִפְנֵי ה' וְסַמָּךְ • אין סמיכה בבמה.

(ד) וְסַמָּךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֵלָה וְנִרְצָה לוֹ
עָלָיו:

לכפר

ד ויסמוך ידו על ריש עלתא ויתרעי לה
לכפרא עלוהי:

כ"ג עַל רֹאשׁ הָעֵלָה • לְהִבְיָא עוֹלַת חוּבָה לְסַמִּיכָה,
וּלְהִבְיָא עוֹלַת הַצֶּאֱנָן. הָעֵלָה • פָּרֹט לְעוֹלַת הָעוֹף.
וְנִרְצָה לוֹ • עַל מֶה הוּא מְרַצָּה לוֹ? אִם תֹּאמַר עַל

כרתות ומיתות בית-דין, או מיתה בידי שמים, או
מלקות - הרי ענשן אמור. הוּא אינו מרצה אלא על
'עשה' ועל 'לאו' שנתק לעשה.

(ה) וְשַׁחַט אֶת־בֶּן הַבֶּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר־פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

ה וַיִּכְפֹּס יָת בֶּר תוֹרֵי קָדָם יי וַיִּקְרְבוּ בְנֵי אֶהֱרֹן כֹּהֲנֵי יָת דָּמָא וַיִּזְרְקוּ יָת דָּמָא עַל מִדְבָּחָא סָחוֹר סָחוֹר דִּי כְתֹרַע מִשְׁפָּן זִמְנָא:

שָׁאֵלוּ לַמַּעֲלָה וְהִיא לַמָּשָׁה? תִּלְמֹד לֹמֵר בְּמָקוֹם אַחֵר: "אֶת־דָּמוֹ". וְזָרְקוּ. עוֹמֵד לַמָּשָׁה וְזוֹרֵק מִן הַכִּלִּי לְכַתֹּל הַמִּזְבֵּחַ לַמָּשָׁה מִחוּט הַסִּקְרָא כְּגֹד הַזְּרִיזוֹת, לְכֹף נֶאֱמַר: "סָבִיב", שֶׁהִיא הַדָּם נִתֵּן בְּאַרְבַּע רִחוּחוֹת הַמִּזְבֵּחַ. אוּ יָכוֹל יִקְיָפוּ כָחוּט? תִּלְמֹד לֹמֵר: "וְזָרְקוּ", וְאִי־אֶפְשָׁר לְהִקְיָף בְּזִרְיָקָה. אִי "וְזָרְקוּ", יָכוֹל בְּזִרְיָקָה אַחַת? תִּלְמֹד לֹמֵר: "סָבִיב", הָא כִּי־צִד? נוֹתֵן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. אֲשֶׁר־פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. וְלֹא בְזִמְן שֶׁהוּא מְפָרֵק.

כ"י < וְשַׁחַט וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֲנִים. מִקְבֵּלָה וְאֵלָף מִצְוֹת כֹּהֲנָה. לְמֹד עַל הַשְּׁחִיטָה, שֶׁשְּׁשָׁרָה בְּזֶר. לִפְנֵי ה'. בְּעֶזְרָה. וְהִקְרִיבוּ. זוּ קְבֵלָה שֶׁהִיא הֶרָאשׁוֹנָה, וּמִשְׁמַעָה לְשׁוֹן "הוֹלֵכָה". לְמַדְנוּ, שְׁתִּימָה (סָפְרִים אַחֲרִים: שְׁתִּימָה) בְּכַנֵּי אֶהֱרֹן. כְּנֵי אֶהֱרֹן. יָכוֹל חֲלָלִים? תִּלְמֹד לֹמֵר: "הַכֹּהֲנִים". אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת־הַדָּם. מַה תִּלְמֹד לֹמֵר: "דָּם" "דָּם" שְׁתֵּי פְעָמִים? לְהַבִּיא אֶת שְׁנֵתָעֲרֵב בְּמִינוֹ אוּ בְשֹׁאֵינוֹ מִינוֹ. יָכוֹל אֵף בְּפִסּוּלִים, אוּ בַחֲטָאוֹת הַפְּנִימִיּוֹת, אוּ בַחֲטָאוֹת הַחִיצוֹנוֹת,

~ נְקוּדוֹת מִשִּׁיחוֹת קוֹדֶשׁ ~ (לְקוּשִׁי שִׁיחוֹת' כֹּרֶךְ ד. עֲמוּד 1294)

דָּמוֹ וּבִשְׁרוֹ שֶׁל הָאָדָם הָאוֹכֵלִם. אֵף ב' שְׁחִיטָה' הַנֶּפֶשׁ־הַבְּהֵמִית כֶּף: יֵשׁ 'לְמִשׁוֹף' וְלִהְיוֹת אוֹתָהּ עַד שֶׁתּוֹכַל לְהַכְלִיל בְּקִדְשֵׁי הַנֶּפֶשׁ־הָאֱלֹקִית.

אֵין וְשַׁחַט אֵלָא וּמִשְׁחָה (חֻלוּן ל) הַשְּׁחִיטָה "מוֹשְׁקָת" וּמַעֲלָה אֶת הַבְּהֵמָה אוּ אֶת הָעוֹף מִמִּצְבֵּם הַנוֹכְחִי, וּמִכְשִׁיחָה אוֹתָם לְאֲכִילָה, כֶּף שִׁיּוּכָלוּ לְהַתְעַלּוֹת מִדֶּרֶגַת 'חִי' לְדֶרֶגַת 'מְדַבֵּר', כֹּפֶשׁ הֵם נַעֲשִׂים

(ו) וְהַפְּשִׁיט אֶת־הָעֵלָה וְנִתַּח אֹתָהּ לְנִתְחֶיהָ: וַיִּשְׁלַח יָת עֲלֵמָא וַיִּפְלַג יְתָהּ לְאַבְרָהָא: כ"י < וְהַפְּשִׁיט אֶת־הָעֵלָה. מַה תִּלְמֹד לֹמֵר: "הָעֵלָה"? לְרַבּוֹת אֶת כָּל הָעוֹלוֹת לְהַפְּשִׁיט וְנִתְחָה. אֹתָהּ לְנִתְחֶיהָ. וְלֹא נִתְחֶיהָ לְנִתְחִים.

(ז) וְנִתְּנוּ בְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֲצִים עַל־הָאֵשׁ: וַיִּתְּנוּ בְנֵי אֶהֱרֹן כֹּהֲנֵי אֶשְׁתָּא עַל מִדְבָּחָא וַיִּסְדְּרוּן אֶעֱיָא עַל אֶשְׁתָּא:

כ"י < וְנִתְּנוּ אֵשׁ. אֵף־עַל־פִּי שֶׁהָאֵשׁ יוֹרֶדֶת מִן הַשָּׁמַיִם, מִצְוָה לְהַבִּיא מִן הַקְּדִיּוּט. בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים. כֶּשֶׁהוּא בְּכַהֲנוֹ, הָא אִם עֶבֶד בְּכַגְדֵי כֶהֱן הַקְּדִיּוּט, עֲבוּדָתוֹ פְּסוּלָה.

(ח) וְעָרְכוּ בְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַנִּתְחִים אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפָּדֵר עַל־הָעֲצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: ח וַיִּסְדְּרוּן בְּנֵי אֶהֱרֹן כֹּהֲנֵי אֶשְׁתָּא יְתָה אֶבְרָהָא יְתָה רִישָׁא וְיָת תְּרַבָּא עַל אֶעֱיָא דִּי עַל אֶשְׁתָּא דִּי עַל מִדְבָּחָא:

כ"י < בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים. כֶּשֶׁהֵם בְּכַהֲנוֹם. הָא כֶהֱן הַקְּדִיּוּט שֶׁעֶבֶד בְּשִׁמּוֹנָה בְּכַגְדִּים, עֲבוּדָתוֹ פְּסוּלָה. אֶת הַנִּתְחִים אֶת־הָרֹאשׁ. לִפִּי שֶׁאֵין הָרֹאשׁ בְּכָלִל הַפְּשִׁט, שֶׁכָּפֹר הָתָּה בְּשְׁחִיטָה, לְפִיכֹף הַצֶּרֶף לְמִנּוּתוֹ לְעַצְמוֹ. וְאֶת־הַפָּדֵר. לְמָה נֶאֱמַר? לְלַמֶּדְךָ, שֶׁמַּעֲלָהוּ עִם הָרֹאשׁ וּמִכֶּסֶה בּוֹ אֶת בֵּית הַשְּׁחִיטָה. וְזֶהוּ דֶרֶךְ כָּבוֹד שֶׁל מַעֲלָה. אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ. שְׁלֹא יִהְיוּ הַגְּזִירִין יוֹצֵאִין חוּץ לַמַּעֲרָכָה.

בַּעַל הַטּוֹרִים

(ה) בֶּן בֶּקָר. עוֹלָה שְׁנִי, שְׁצִרִיק הָדָם, וּבִצְאָן כְּתִיב (פִּסּוּק יא) "אֶת דָּמוֹ", לְכֹף כְּתִיב 'דָּמוֹ', שֶׁמַּעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב לְהִיּוֹת בֶּן שְׁנָה. לִפִּי שֶׁדָּמוֹ שֶׁל צֶאֱן דּוֹמָה לְדָם הָאָדָם, בְּכֹן בֶּקָר כְּתִיב "אֶת וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם. בְּכֹן בֶּקָר כְּתִיב "אֶת

ט וְגוֹה וּבְרָעוּהִי יִחַלֵּל בְּמִיָּא וְיִסַּק בְּהִנָּא יֵת
כֹּלָא לְמַדְבָּחָא עֲלֵתָא קֶרְבֵּן דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעוּ
קָדָם יי:

פושטי"ר בלע"ז. נִיחוח • נחת רוח לְפָנֵי, שְׁאֲמַרְתִּי
וְנַעֲשֶׂה רְצוֹנִי.

~ נקודות משיחות קודש ~ (לקוטי שיחות חל"ב ע' 1)

הקב"ה. לכן יש נחת רוח, מעצם העבדה שרצונו של הקב"ה
התקנים ללא כל תמורה.

לכן גם מצינו בטוי זה - כמעט - רק בקרבנות עולה, מנחה
ושלמים, ולא בקרבנות חטאת, אֲשֶׁם וְתוֹדָה. כי בקרבנות אלו
אין לאדם תועלת לעצמו כלל, משא"כ בקרבנות חטאת, אֲשֶׁם
וְתוֹדָה יש לאדם תועלת לעצמו. קרבנות חטאת ואֲשֶׁם נועדו
לכפר על חטאי האדם, וקרבת תודה משמש כהודאה לה' על
הנס שעשה לאדם, שזוהי חובה טבעית של האדם להודות.

י ואם מן עֲנֵא קֶרְבְּנָה מִן אֲמַרְיָא או מן בְּנֵי
עֲזִיָּא לְעֵלְתָא דְכִר שְׁלִים יִקְרְבָנָה:

(ט) וְקֶרְבֹּ וּבְרָעִי יִרְחֵץ בַּמַּיִם וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן
אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחַ עָלֶיהָ אִשֶּׁה רֵיח־נִיחוח לַיהוָה:

כ"י • עֵלָה • לָשֵׁם עוֹלָה יִקְטִירָנוּ. אִשֶּׁה • כְּשִׁישְׁחָטָנוּ,
יְהֵא שוֹחֲטוּ לָשֵׁם הָאֵשׁ. וְכֹל "אִשֶּׁה", לִשׁוֹן אֵשׁ

רֵיחַ נִיחוח לה' (א, ט) נחת רוח לְפָנֵי שְׁאֲמַרְתִּי וְנַעֲשֶׂה
רְצוֹנִי (רש"י) הטעם שדוקא בקרבנות נאמר הבטוי "ריח
ניחוח לה'", הוא מפני שבכל המצוות שאדם מקיים יש
תועלת גם לעצמו, גם בסוג המצוות 'תקנים' - שאין להם
טעם והסבר - יש תועלת לאדם, כיון שעל ידי מצוות אלו
האדם מקבל על עצמו על מלכות שמים, ומקיים את גזרות
המלך. לעומת זאת הקרבנות לא נועדו כלל לאדם, אלא אך
ורק לצרכו של הקב"ה, וכל ענינם הוא שיתקיים רצונו של

(י) וְאִם־מִן־הַצֹּאֵן קֶרְבְּנֹו מִן־הַכְּשָׁבִים או מִן־הָעִזִּים
לְעֹלָה זָכָר תָּמִים יִקְרִיבָנוּ:

לפרשה. מִן־הַצֹּאֵן מִן־הַכְּשָׁבִים או מִן־הָעִזִּים •
הרי אלו ג' מעוטיין, פֶּרֶט לִזְקֵן, לְחוּלָה וְלִמְזֶמָּה.

יא וְיִכּוֹס יְתֵה עַל צֵדָא דְּמִדְבָּחָא צְפוּנָא קָדָם
יי וְיִזְרְקוּן בְּנֵי אַהֲרֹן בְּהִנָּא יֵת דְּמֵה עַל
מִדְבָּחָא סְחוּר סְחוּר:

כ"י • וְאִם מִן הַצֹּאֵן • ו"ו מוסיף על ענין ראשון.
וְלִמָּה הַפְּסִיק? לְתֵן רוּחַ לְמִשָּׁה לְהִתְבּוֹנֵן בֵּין פֶּרֶשֶׁה

(יא) וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לְפָנֵי יְהוָה
וּזְרָקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמֹו עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

כ"י • עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ • עַל צֵד הַמִּזְבֵּחַ. צִפְנָה לְפָנֵי ה' • וְאֵין צָפוֹן בְּבִמְהָ.

יב וְיַפְלֵג יְתֵה לְאַבְרֹהִי וְיֵת רִישָׁה וְיֵת תְּרִבָּה
וְיִסְדֵּר בְּהִנָּא יְתֵהוּן עַל אֲעִיָּא דִּי עַל אֲשִׁתָּא
דִּי עַל מִדְבָּחָא:

(יב) וְנִתַּח אֹתוֹ לְנִתְחָיו וְאֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־פָּדְרוֹ וְעֶרְךָ
הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־הָעִצִּים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר
עַל־הַמִּזְבֵּחַ:

יג וְגוֹה וּבְרָעִיָּא יִחַלֵּל בְּמִיָּא וּיִקְרֵב בְּהִנָּא יֵת
כֹּלָא וְיִסַּק לְמַדְבָּחָא עֲלֵתָא הוּא קֶרְבֵּן
דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעוּ קָדָם יי:

(יג) וְהִקְרֵב וְהִפְרָעִים יִרְחֵץ בַּמַּיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן
אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עָלֶיהָ הוּא אִשֶּׁה רֵיחַ
נִיחוח לַיהוָה: פ

(יד) וְאִם מִן־הָעוֹף עָלָה קָרְבְּנוֹ לַיהוָה יִהְיֶה הַקָּרִיב מִן־הַתּוֹרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיוֹנֶה אֶת־קָרְבְּנוֹ:

יד וְאִם מִן־הָעוֹף עָלָה קָרְבְּנוֹ לַיהוָה יִהְיֶה הַקָּרִיב מִן־הַתּוֹרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיוֹנֶה אֶת־קָרְבְּנוֹ:

קִטְנִים. בְּנֵי יוֹנֶה • קִטְנִים וְלֹא גְדוּלִים. מִן־הַתּוֹרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיוֹנֶה • פָּרֹט לַתְּחִלַּת הַצֶּהֱוִיב שֶׁבָּזָה וְשֶׁבָּזָה, שֶׁהוּא פָּסוּל, שֶׁגְּדוּל הוּא אֲצֵל בְּנֵי יוֹנֶה וְקָטָן אֲצֵל תּוֹרִים.

כ"י מִן־הָעוֹף • וְלֹא כָּל הָעוֹף, לִפִּי שֶׁנֶּאֱמַר: "תָּמִיד זָכַר בַּבֶּקֶר בִּפְשָׁכִים וּבְעֵזִים", תַּמּוּת וְזָכָר בַּבֶּהֱמָה וְאֵין תַּמּוּת וְזָכָר בְּעוֹפֹת; יָכוֹל אֵף מַחֲסֵר אֶבֶר? תִּלְמוּד לומר: "מִן הָעוֹף". תָּרִים • גְּדוּלִים וְלֹא

(טו) וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֵן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַךְ אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ וְנִמְצָה דָּמוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ:

טו וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֵן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַךְ אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ וְנִמְצָה דָּמוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ:

הַמִּזְבֵּחַ וְהָדָם מִתְמַצֶּה וְיוֹרֵד. וּמָלַךְ וְהִקְטִיר וְנִמְצָה • אֲפָשֶׁר לומר כֵּן? מֵאַחֵר שֶׁהוּא מִקְטִיר, הוּא מוֹצֵה? אֵלָּא, מֵה הַקְטֶרֶה - הָרֹאשׁ בְּעֵצְמוֹ וְהַגּוֹף בְּעֵצְמוֹ וְכו', אֵף מְלִיקָה כֵּן. וּפְשׁוּטוֹ שֶׁל מִקְרָא מְסַדֵּר הוּא: וּמָלַךְ וְהִקְטִיר, וְקָדַם הַקְטֶרֶה, "וְנִמְצָה דָּמוֹ" כָּבֵר.

כ"י וְהִקְרִיבוּ • אֲפֹלוּ פְרִידָה אַחַת יָבִיא. הַכֹּהֵן וּמָלַךְ • אֵין מְלִיקָה בְּכָלִי, אֵלָּא בְּעֵצְמוֹ שֶׁל כֹּהֵן; קוֹצֵץ בְּצִפְרָנוּ מִמּוֹל הָעֶרֶף וְחוֹתֵךְ מִפְּרָקֶת עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְסִימָנִין וְקוֹצֵצֵן. וְנִמְצָה דָּמוֹ • לְשׁוֹן "מִיץ אִפִּים", (מִשְׁלִי ל) "כִּי־אֶפֶס הַמִּץ" (יִשְׁעִיה טו). כּוֹבֵשׁ בֵּית הַשְּׁחִיטָה עַל קִיר

~ נְקוּדוֹת מִשְׁיחוֹת קוּדֶשׁ ~ (על־פי 'לקוטי שיחות' חלק יז עמוד 16 ואילך - מִתּוֹךְ 'לקראת שבת')

הָדָם מִתְמַצֶּה וְיוֹרֵד

מְגִיעָה עַל־יָדֵי שֶׁהָאֵדָם מִקְרִיב עֲצָמוֹ לַהֲקָבָה, שֶׁבְּמִקּוֹם לַהֲתַעֲנֵג מַעֲנִינֵי עוֹלָם הֵזָה, יִקְרִיב אֶת "חֻלְבוֹ" - הַתַּעֲנוּג שֶׁלוֹ, לַעֲבוֹדַת הַקָּבָ"ה, וּבְמִקּוֹם שִׁיְהִי שְׂקוּעַ רֹאשׁוֹ וְרַבּוֹ בְּעִנְיֵי עוֹלָם הֵזָה, יִקְרִיב אֶת דָּמוֹ, וְהִינוּ "רַתִּיחַת הַדָּמִים", לוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַהֲלֵהבוּת שֶׁלוֹ תִּהְיֶה רַק בְּעֲבוֹדַת הַבּוֹרָא. וְזֶהוּ מֵה שְׁכּוּת רִש"י כָּאֵן בְּסִימֵי עֲבוֹדוֹת קָרְבֵּן עוֹלָה, שֶׁהַפָּרָה הַבָּאָה עַל־יָדֵי הַקָּרְבֵּן הִיא עַל־יָדֵי שִׁיְכּוּשׁ אֶת הַתַּעֲנוּג שֶׁלוֹ, וְ"הָדָם מִתְמַצֶּה וְיוֹרֵד", שֶׁכָּל הַהֲלֵהבוּת וְהַתַּעֲנוּג שֶׁלוֹ בְּעִנְיֵי עוֹלָם הֵזָה, הָרִי הוּא "סוּחָטוֹ" וּמוֹצִיאָו וּמִקְרִיבוֹ לוֹ יִתְבָּרַךְ.

עַל הַפְּסוּק "וְנִמְצָה דָּמוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ" (א, טו) אוֹמֵר רִש"י "כּוֹבֵשׁ בֵּית הַשְּׁחִיטָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ, וְהָדָם מִתְמַצֶּה וְיוֹרֵד". יֵשׁ לְבָאֵר זֶה בְּדֶרֶךְ הַחֲסִידוּת: יְדוּעִים דְּבָרֵי הַרְמָב"ן (פֶּרֶשְׁתָּנוּ א, ט) שֶׁתִּכֵּן עֲבוֹדַת הַקָּרְבָּנוֹת הוּא שִׁיְחֻשׁב הָאֵדָם "כִּי חָטָא לֹאֲלִקְוֵי בְּגוֹפּוֹ וּבְנַפְשׁוֹ, וְרֹאיוֹ לוֹ שִׁישְׁפֹּף דָּמוֹ וְיִשְׂרַף גּוֹפוֹ, לֹולֹא חָסֵד הַבּוֹרָא שֶׁלֶקַח מִמֶּנּוּ תַּמּוּחָה כּו' דָּמוֹ תַּחַת דָּמוֹ, נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ כּו'". וּמִבְּאֵר בְּתוֹרַת הַחֲסִידוּת (רֹאה סֵפֶר הַמֵּאמָרִים תש"ט, מֵאמֵר ד"ה טַעְמָה כִּי טוֹב סַחֲרָה פֶּרֶק ב. וְעוֹד) דָּזָה שֶׁמִּקְרִיבִין אֶת חֻלְבוֹ דָּמוֹ שֶׁל הַקָּרְבֵּן עַל הַמִּזְבֵּחַ, הוּא כִּי הַפָּרָה עַל חָטְאֵי הָאֵדָם

(טז) וְהִסִּיר אֶת־מִרְאֵתוֹ בְּנִצָּתָהּ וְהִשְׁלִיךְ אֹתָהּ אֲצֵל הַמִּזְבֵּחַ קִרְמָה אֶל־מִקּוֹם הַדִּשָּׁן:

טז וְהִסִּיר אֶת־מִרְאֵתוֹ בְּנִצָּתָהּ וְהִשְׁלִיךְ אֹתָהּ אֲצֵל הַמִּזְבֵּחַ קִרְמָה אֶל־מִקּוֹם הַדִּשָּׁן:

אֶת הַקָּרְבָּן עֲמוֹ. וְרַבּוּתֵינוּ זְכָרֹנָם לְבָרְכָה אֲמָרוּ: קוֹדֵר סָבִיב הַנֶּפֶק בְּסִינֵי כְמוֹ אֲרֵבָה, וְנוֹטְלָה עִם הַנּוֹצָה שֶׁעַל הָעוֹר. בְּעוֹלַת בְּהֵמָה, שְׂאִינָה אוֹכֵלֶת אֵלָּא בְּאִבּוֹס בְּעֻלָּהּ, נֶאֱמַר: "וְהִקְרִיב וְהִפְרָעִים יִרְחֹץ

כ"י מִרְאֵתוֹ • מִקּוֹם הָרָעִי, וְזֶה הַנֶּפֶק. בְּנִצָּתָהּ • עִם בְּנֵי מַעֲיָה. וְ"נוֹצָה" לְשׁוֹן דְּבַר הַמָּאוֹס, כְּמוֹ: "כִּי נָצוּ גַם־נְעוּ", וְזֶהוּ שֶׁתִּרְגָּם אוֹיְנָלוֹס: "בְּאוֹכְלִיָּה", וְזֶהוּ מִדְּרָשׁוֹ שֶׁל אָבִי יוֹסִי בֶּן חֲנָן, שֶׁאֵמַר: 'נוֹטֵל

בָּמִים וְהִקְטִיר". בָּעוֹף, שְׂנוּזִן מִן הַגּוֹל, נֹאמֵר: "וְהַשְׁלִיךְ" אֶת הַמַּעִים, שְׂאֵלוֹ מִן הַגּוֹל. אֲצֵל הַמִּזְבֵּחַ קִדְמָה • בְּמִזְרְחוֹ שֶׁל כָּכֵשׁ. אֶל-מִקְוֵם

הַדָּשָׁן • מִקְוֵם שְׁנוּתָנִין שֶׁם תְּרוּמַת הַדָּשָׁן בְּכָל בֶּקָר, וְדִשּׁוֹן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְהַמִּזְבֵּחַ, וְכֻלָּם נִבְלָעִים שָׁם בְּמִקְוֵם.

(י) וְשִׁפַּע אֹתוֹ בְּכִנְפָיו לֹא יִבְדִּיל וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ עַל-הַעֲצִים אֲשֶׁר עַל-הָאֵשׁ עֲלָה הוּא אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: ס

י' וַיִּפְרֹק יְתֵהּ בְּגִדְפוּהִי לֹא יִפְרֹשׁ וַיִּשָּׂא יְתֵהּ בְּהֵנָה לְמִדְבָּחָהּ עַל אֲצִיָּא דִּי עַל אֲשֵׁתָהּ עֲלָתָהּ הוּא קִרְבֵּן דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעְוָא קֳדָם יי:

בְּקִרְבָּנוֹ שֶׁל עֲנִי. לֹא יִבְדִּיל • אִינוֹ מִפְּרָקוֹ לְגַמְרֵי לְשִׁתִּי חֲתִיכוֹת, אֲלֵא קוֹרְעוֹ מִגִּבּוֹ. נֹאמֵר בָּעוֹף: "רֵיחַ נִיחֹחַ", וְנֹאמֵר בְּבִהֶמָה: "רֵיחַ נִיחֹחַ". לוֹמַר לָךְ: 'אֶחָד הַמִּרְבֶּה וְאֶחָד הַמַּמְעִיט, וּבִלְבָד שִׁיכֹנֵן אֶת לְבוֹ לְשָׂמִים'.

כ"י • וְשִׁפַּע • אֵין שְׂסוּעַ אֲלֵא בִיד; וְכֵן הוּא אוֹמֵר בְּשִׁמְשׁוֹן: "וַיִּשְׁפָּעוּהוּ כְּשִׁפַּע הַגְּדִי". בְּכִנְפָיו • עַם כְּנָפָיו; אִינוֹ צָרִיךְ לְמַרֵּט כְּנָפֵי נוֹצָתוֹ. בְּכִנְפָיו • נוֹצָה מִמֶּשׁ. וְהֵלֵא אֵין לָךְ הִדְיוּט שְׁמֵרִית רֵיחַ רַע שֶׁל כְּנָפִים נִשְׂרָפִים וְאֵין נִפְשׁוֹ קֶצֶה עָלָיו. וְלָמָּה אָמַר הַכֹּתוּב: "וְהִקְטִיר"? כִּדִּי שִׁיחָה הַמִּזְבֵּחַ שָׁבַע וּמִהֲדָר

~ נִקְדוּת מִשִּׁיחוֹת קוֹדֵשׁ ~ (שִׁיחַת ש"פ בשלח תשל"ו)

עוֹף – מִקְרִיבִים גַּם הַנוֹצָה (בַּעֲוֹלַת בִּהֶמָה, הַעוֹר לֹא קִרְבֵּי). בְּהֶמָה – מִצַּד גְּדֻלָּה. לָכֵן הַקָּדִים עוֹף, כִּדִּי לְהַדְגִּישׁ שִׁמְבֻחֶיהָ מִסִּימָת דִּוְקָא הוּא הַמִּרְבֶּה' (וְלָכֵן הַשְּׂמִיט קִרְבֵּן מִנְחָה, שֶׁשֹּׁנוֹ לַעוֹף וּלְבִהֶמָה רַק מִצַּד הַכּוֹנֶה).

נֹאמֵר בָּעוֹף רֵיחַ נִיחֹחַ, וְנֹאמֵר בְּבִהֶמָה רֵיחַ נִיחֹחַ (רש"י א. יז) יֵשׁ לְשֵׁאל: כָּאֵן מִקְדִּים עוֹף, וְאֵלוֹ בְּהִמְשָׁךְ מִקְדִּים בְּהֶמָה: "הַמִּרְבֶּה . . . הַמַּמְעִיט". וְיֵשׁ לוֹמַר, שְׂעוֹף וּבִהֶמָה שׁוּיִם מִמֶּשׁ, לֹא רַק מִצַּד הַכּוֹנֶה, כִּי בְּכָל אֶחָד יֵשׁ מַעְלָה:

ב (א) וְנִפְשׁ כִּי-תִקְרִיב קִרְבֵּן מִנְחָה לַיהוָה סֶלֶת יִהְיֶה קִרְבָּנוֹ וַיִּצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן עָלֶיהָ לְבִנָּה:

א וַאֲנֹשׁ אֲרִי יִקְרַב קִרְבֵּן מִנְחָתָה קֳדָם יי סֶלֶתָהּ יִהְיֶה קִרְבָּנָהּ וַיִּרִיק עָלֶיהָ מִשְׁחָה וַיִּתֵּן עָלֶיהָ לְבִנָּתָה:

"וַעֲשֹׂרוֹן סֶלֶת . . . לְמִנְחָה", עֲשֹׂרוֹן לְכָל מִנְחָה. וַיִּצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן • עַל כֹּלָּה. וְנָתַן עָלֶיהָ לְבִנָּה • עַל מִקְצָתָה; מִנִּיחַ קִמְצָה לְבִנָּה עָלֶיהָ לְצַד אֶחָד. וְמָה רְאִיתָ לוֹמַר כֵּן? שְׂאֵין רַבּוּי אַחֵר רַבּוּי בַּתּוֹרָה, אֲלֵא לְמַעַט. דָּבָר אַחֵר: שֶׁמֶן עַל כֹּלָּה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא נִבְלָל עִמָּה וְנִקְמָץ עִמָּה, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר: "מִסְּלִתָהּ וּמִשְׁמָנָהּ", וּלְבִנָּה עַל מִקְצָתָה שְׂאִינָה נִבְלָלָת עִמָּה וְלֹא נִקְמָצָת עִמָּה, שֶׁנֹּאמַר: "עַל כֹּל לְבִנָּתָה", שֶׁלְּאַחֵר שֶׁקִּמְצָה מִלֵּקֵט אֶת הַלְּבִנָּה כֹּלָּה וּמַעְלִיָּה וּמִקְטִירָה. וַיִּצַק. וְנָתַן. וְהִבִּיאָה • מִלְּמַד שִׁיִּצִּיקָהּ וּבִלְיָלָהּ כְּשֵׁרִים בְּזֶר.

כ"י • וְנִפְשׁ כִּי תִקְרִיב • לֹא נֹאמַר "נִפְשׁ" בְּכָל קִרְבָּנוֹת נִדְבָּה, אֲלֵא בְּמִנְחָה; מִי דִרְכּוֹ לְהַתְנַדֵּב מִנְחָה? עֲנִי. אָמַר הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מַעְלָה אֲנִי עָלָיו כְּאֵלוֹ הַקָּרִיב נִפְשׁוֹ. סֶלֶת יִהְיֶה קִרְבָּנוֹ • הָאוֹמֵר: "הִרִי עָלֵי מִנְחָה", סֶתֶם, מִבִּיא מִנְחַת סֶלֶת, שֶׁהִיא הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁבְּמִנְחוֹת וְנִקְמָצָת כְּשֶׁהִיא סֶלֶת, כְּמוֹ שֶׁמִּפְּרָשׁ בַּעֲנִיָּן. לְפִי שֶׁנֹּאמְרוּ כָּאֵן חֲמִשָּׁה מִיָּגֵי מִנְחוֹת, וְכֵלֶן בָּאוֹת אֲפּוּיּוֹת קֳדָם קְמִיצָה חוּץ מִזֶּה, לְכָךְ קְרוּיָה "מִנְחַת סֶלֶת". סֶלֶת • אֵין "סֶלֶת" אֲלֵא מִן הַחֲטִיין, שֶׁנֹּאמַר: "סֶלֶת חֲטִיין", וְאֵין מִנְחָה פְּחוּתָה מִעֲשֹׂרוֹן, שֶׁנֹּאמַר:

בַּיּוֹמָהּ לֹת בְּנֵי אֶהֱרֹן כֹּהֲנֵי וְיִקְמוּץ
מִתַּמֶּן מְלִי קִמְצָה מִסֵּלְתָהּ וּמִמְשַׁחָה עַל כָּל
לִבְנֵתָהּ וְיִסַּק כֹּהֲנָא יֵת אֲדָפְרָתָה לְמִדְבָּחָה
קֶרֶבֶן דְּמִתְקַבֵּל בְּרִצּוֹא קֳדָם יי:

(ב) וְהִבִּיֵּאתָ אֶל־בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים וְקִמְצָה מִשֶּׁם מִלֵּא
קִמְצוֹ מִסֵּלְתָהּ וּמִמְשַׁחָהּ עַל כָּל־לִבְנֵתָהּ וְהִקְטִיר
הַכֹּהֵן אֶת־אֲזִפְרָתָהּ הַמִּזְבֵּחַתָּה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

אֲצַבְעוּתִיו עַל פֶּס יְדוֹ, וְזֶהוּ "קִמְצָה" בְּמִשְׁמַע לְשׁוֹן
הַעֲבָרִית. עַל כָּל־לִבְנֵתָהּ. לְבַד כָּל הַלְבוּנָה, יְהֵא
הַקִּמְצָה מִלֵּא. לִבְנֵתָהּ וְהִקְטִיר. אִף הַלְבוּנָה
בְּהִקְטָרָה. מִלֵּא קִמְצוֹ מִסֵּלְתָהּ וּמִמְשַׁחָהּ. הֵא, אִם
קִמְצָה וְעַלָּה בְּיָדוֹ גִּרְגָּר מִלַּח אוֹ קֶרֶט לְבוּנָה, פְּסוּלָה.
אֲזִפְרָתָהּ. הַקִּמְצָה הַעוֹלָה לְגִבְתָּהּ הוּא זִכְרוֹן הַמִּנְחָה,
שָׁבוּ נִזְכָּר בְּעֲלִיָּה לְטוֹבָה וְלִנְחֻת רוּחַ.

י"א הַכֹּהֲנִים וְקִמְצָה. מִקְמִיצָה וְאֵילָף מִצּוֹת כֹּהֲנָה.
וְקִמְצָה מִשֶּׁם. מִמָּקוֹם שְׂרָגְלֵי הַיָּד עוֹמְדוֹת, לְלִמְדָּה,
שֶׁהַקִּמְצָה כְּשֶׁרָה בְּכָל מָקוֹם בְּעֶזְרָה, אִף בְּאֶחָד
עֲשָׂרָה אֲמָה שֶׁל מָקוֹם דְּרִיסַת רִגְלֵי יִשְׂרָאֵל. מִלֵּא
קִמְצוֹ. יְכוֹל מִבְּרֶץ, וּמִבְּצֶבֶץ וְיוֹצֵא לְכָל צַד? תִּלְמוּד
לוֹמַר בְּמָקוֹם אֲחֵר: "וְהָרִים מִמֶּנּוּ בְּקִמְצוֹ", לֹא יְהֵא
כְּשֶׁר אֵלֹא מֵה שֶׁבִּתּוֹף הַקִּמְצָה. אִי "בְּקִמְצוֹ", יְכוֹל
חֶסֶד? תִּלְמוּד לוֹמַר: "מִלֵּא". הֵא בְּצִיד? חוֹפָה שֶׁלֹּשׁ

גִּידְאִשְׁתָּאָר מִן מִנְחָתָה לְאֶהֱרֹן וְלִבְנֵוֹהִי
קִדֵּשׁ קִידִשִׁין מִקְרִבְנָא דְיֵי:

(ג) וְהִנּוֹחֲתָהּ מִן־הַמִּנְחָה לְאֶהֱרֹן וּלְבָנָיו קִדֵּשׁ קִדְשִׁים
מֵאִשֵּׁי יְהוָה: ם

הִיא לְהֵם. מֵאִשֵּׁי ה'. אִין לְהֵם חֶלֶק כֹּהֵן, אֵלֹא
לְאַחֵר מִתְּנֹת הָאִשִּׁים.

י"א לְאֶהֱרֹן וּלְבָנָיו. כֹּהֵן גָּדוֹל נוֹטֵל חֶלֶק בְּרֹאשׁ
שְׁלֹא בְּמַחְלָקָה, וְהַדְּיוּט בְּמַחְלָקָה. קִדֵּשׁ קִדְשִׁים.

וּבְאֵרִי תִקְרַב קֶרֶבֶן מִנְחָתָה מֵאִפָּה תִנּוּרָה
סִלְתָּא גִרְצָן פְּטִירָן דְּפִלָּן בְּמִשַּׁח וְאַסְפּוּגִין
פְּטִירִין דְּמִשְׁחִין בְּמִשַּׁח:

(ד) וְכִי תִקְרַב קֶרֶבֶן מִנְחָה מֵאִפָּה תִנּוּר סִלַּת חֲלוֹת
מִצַּת בְּלוֹלַת בִּשְׁמֵן וְרִקִּיקֵי מִצּוֹת מִשְׁחִים בִּשְׁמֵן: ם

"בִּשְׁמֵן", "בִּשְׁמֵן", שְׁתֵּי פְעָמִים? לְהַכְשִׁיר שְׁמֵן שְׁנֵי
וְשְׁלִישִׁי הַיּוֹצֵא מִן הַזֵּיתִים, וְאִין צְרִיךְ שְׁמֵן רִאשׁוֹן
אֵלֹא לְמִנּוּחָה, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ: "זֶה". וְשְׁנֵינּוּ בְּמִנְחָתוֹ:
כָּל הַמִּנְחָה הָאֲפוּיּוֹת לְפָנֵי קְמִיצָתָהּ וְנִקְמָצוֹת עַל־יְדֵי
פְּתִיתָהּ, כֻּלָּן בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר חֲלוֹת, וְהָאִמּוֹר כֹּהֵן:
"רִקִּיקֵין", בָּאָה עֶשֶׂר רִקִּיקֵין.

י"א וְכִי תִקְרַב וְגו'. שְׁאֲמַר: "הִרִי עָלֵי מִנְחַת מֵאִפָּה
תִּנּוּר"; וְלִמַּד הַכְּתוּב, שְׁיָבִיא אוֹ חֲלוֹת אוֹ רִקִּיקֵין.
הַחֲלוֹת בְּלוּלוֹת וְהַרִיקִין מִשּׁוּחִין. וְנִחְלָקוּ רִבּוּתֵינּוּ
בְּמִשְׁחָתָהּ: יֵשׁ אוֹמְרִים: 'מוֹשֶׁחַן וְחִזּוֹר וּמוֹשֶׁחַן עַד
שְׁיָכִלָה כָּל הַשְּׁמֵן שְׁבֵלָה, שְׁכָּל הַמִּנְחָה טְעוּנוֹת לֵג
שְׁמֵן, וְיֵשׁ אוֹמְרִים: 'מוֹשֶׁחַן כְּמִין כ"ף יְנוּנִית, וְשְׁאָר
הַשְּׁמֵן נֶאֱכָל בְּפָנֵי עֲצָמוֹ לַכֹּהֲנִים'. וְמֵה תִלְמוּד לוֹמַר

הָאִם מִנְחָתָה עַל מִסְרְתָּא קֶרֶבֶן סִלְתָּא
דְּפִילָא בְּמִשַּׁח פְּטִיר תְּהִי:

(ה) וְאִם־מִנְחָה עַל־הַמַּחְבֵּת קֶרֶבֶן סִלַּת
בִּשְׁמֵן מִצָּה תִּהְיֶה:

הָאוֹר שׁוֹרֵף אֶת הַשְּׁמֵן. וְכֻלָּן טְעוּנוֹת שְׁלֹשׁ מִתְּנֹת
שְׁמֵן: יִצִּיקָה וְכִלְיָה וּמִתֵּן שְׁמֵן בְּכָלִי קֳדָם לְעִשְׂתָּהּ.
סִלַּת בְּלוּלָה בִּשְׁמֵן. מִלְּמַד שְׁבוּלָלָן בְּעוֹדָן סִלַּת.

י"א וְאִם־מִנְחָה עַל־הַמַּחְבֵּת. שְׁאֲמַר: "הִרִי עָלֵי
מִנְחַת מַחְבֵּת", וְכִלְיָ הוּא שְׁהִיָּה בְּמִקְדָּשׁ שְׁאוּפִין בּוֹ
מִנְחָה עַל הָאוֹר בִּשְׁמֵן, וְהַכִּלִּי אֵינוֹ עֵמֶק אֵלֹא צֶפֶה,
וּמַעֲשֵׂה הַמִּנְחָה שְׁבִתּוֹכּוֹ קִשִּׁין, שְׁמִתּוֹף שְׁהִיא צֶפֶה,

וּבְצַע יְתֵה בְּצוּעִין וְתִרִיק עֲלֶה מִשְׁחָה
מִנְחָתָהּ הִיא:

(ו) פְּתוֹת אֹתָהּ פְּתִים וְיִצְקָתָה עָלֶיהָ שְׁמֵן
הוּא: ם

מֵאִפָּה תִנּוּר כֵּן? תִּלְמוּד לוֹמַר: "עָלֶיהָ". אוֹצִיא אֶת
הַחֲלוֹת וְלֹא אוֹצִיא אֶת הַרִיקִיקֵין? תִּלְמוּד לוֹמַר:
הוּא.

י"א פְּתוֹת אֹתָהּ פְּתִים. לְרִבּוּת כָּל הַמִּנְחָה הַנֶּאֱפוֹת
קֳדָם קְמִיצָה, לְפָתִיתָהּ. וְיִצְקָתָה עָלֶיהָ שְׁמֵן מִנְחָה
הוּא. לְרִבּוּת כָּל הַמִּנְחָה לְיִצְקָהּ. יְכוֹל אִף מִנְחַת

(י) וְאִם־מִנְחַת מִרְחֶשֶׁת קִרְבָּנְךָ סֵלֶת בְּשֹׁמֵן תַּעֲשֶׂה:

וְאִם מִנְחַת רִדְתָּא קִרְבָּנְךָ סֵלֶתָא בְּמִשַּׁח
תַּתְעַבְד:

מַעֲשֶׂה מִנְחָה הַעֲשׂוּיִין לְתוֹכָהּ רוֹחֶשִׁין. כָּל דְּכַר בֶּן
עַל־יְדֵי מִשְׁקָה נִרְאָה כְּרוֹחֶשׁ וּמִנְעֻנֵּעַ.

(ח) וְהִבֵּאתָ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מֵאֲלֶה לַיהוָה
וְהִקְרִיבָה אֶל־הַכֹּהֵן וְהִגִּישָׁה אֶל־הַמִּזְבֵּחַ:

ח וְתִיתִי יָת מִנְחָתָא דִּי יַתְעַבְד מֵאֲלִין קָדָם
יְי ויקרבינה לֹת פְּהֵנָּא ויקרבינה לַמִּדְבָּחָא:

אֶל־הַמִּזְבֵּחַ • מִגִּישָׁה לַקֹּרֵן דְּרוֹמִית מִעֲרִבִית שֶׁל
מִזְבֵּחַ.

כ"י אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מֵאֲלֶה • מֵאֶחָד מִן הַמִּינִים הַלָּלוּ.
וְהִקְרִיבָה • בְּעֻלָּיָה אֶל הַכֹּהֵן. וְהִגִּישָׁה • הַכֹּהֵן.

ט וִירִים פְּהֵנָּא מִן מִנְחָתָא יָת אֲדַפְרֶתָּה וְיִסַּק
לַמִּדְבָּחָא קִרְבֵּן דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעְוָא קָדָם יְי:

(ט) וְהִירִים הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה אֶת־אֲזִכְרֹתָהּ וְהִקְטִיר
הַמִּזְבֵּחַ אֵשׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

כ"י אֶת־אֲזִכְרֹתָהּ • הוּא הַקֶּמֶץ.

י וְיִדְאֲשָׁתָּאֵר מִן מִנְחָתָא לְאַהֲרֹן וּלְכֹהֲנָיָה
קֹדֶשׁ קִידֻשִׁין מִקִּרְבָּנָא דִּי:

(י) וְהִנּוֹתֶרְתָּ מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְכֹהֲנָיו קֹדֶשׁ קִדְּשִׁים
מֵאֲשֵׁי יְהוָה:

יא כָּל מִנְחָתָא דִּי תִקְרִיבִין קָדָם יְי לֹא תַתְעַבְד
חֲמִיעַ אֲרִי כָּל חֲמִיר וְכָל דְּבִישׁ לֹא תִסְקִין
מִנָּה קִרְבָּנָא קָדָם יְי:

(יא) כָּל־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה לֹא תַעֲשֶׂה
חֲמֵץ כִּי כָּל־שֹׂאֵר וְכָל־דְּבִשׁ לֹא־תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ
אֵשׁה לַיהוָה:

כ"י וְכָל־דְּבִשׁ • כָּל מִתִּיקַת פְּרִי, קְרוּי "דְּבִשׁ".

יב קִרְבֵּן קִדְּמִי תִקְרִיבִין יְתִהוֹן קָדָם יְי
וְלַמִּדְבָּחָא לֹא יִתְסָקִין לְאַתְקַבֵּל בְּרַעְוָא:

(יב) קִרְבֵּן רֵאשִׁית תִּקְרִיבוּ אֹתָם לַיהוָה וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ
לֹא־יַעֲלֶוּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ:

יג עֲצֶרְתָּ, הַבָּאִים מִן הַשָּׂאוֹר, שְׁנֹאֲמַר: "חֲמֵץ תֵּאֲפִינָה",
וּבְכוּרִים מִן הַדְּבִשׁ, כְּמוֹ בְכוּרֵי תֵּאֲנִים וּתְמָרִים.

כ"י קִרְבֵּן רֵאשִׁית תִּקְרִיבוּ • מֵה יֵשׁ לָךְ לְהִבִּיא מִן
הַשָּׂאוֹר וּמִן הַדְּבִשׁ? קִרְבֵּן רֵאשִׁית, שְׁתֵּי הַלָּחִם שֶׁל

יד וְכָל קִרְבֵּן מִנְחָתְךָ בְּמִלַּח תִּמְלַח וְלֹא תִשְׁבִּית
מִלַּח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתְךָ עַל כָּל
קִרְבָּנְךָ תִּקְרֵב מִלַּח:

(יד) וְכָל־קִרְבֵּן מִנְחָתְךָ בְּמִלַּח תִּמְלַח וְלֹא תִשְׁבִּית
מִלַּח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתְךָ עַל כָּל־קִרְבָּנְךָ
תִּקְרִיב מִלַּח: ׀

טו בַּמִּזְבֵּחַ בְּמִלַּח, וְנִסּוּף הַמֵּיִם בְּחָג. עַל כָּל־קִרְבָּנְךָ.
עַל עוֹלוֹת בְּהֶמָּה וְעוֹף, וְאִמּוּרֵי כָּל הַקֹּדְשִׁים כֻּלָּם.

כ"י מִלַּח בְּרִית • שֶׁהַבְּרִית כְּרוּתָהּ לְמִלַּח מִשְׁשֶׁת
יְמֵי בְּרֵאשִׁית, שֶׁהַבְּטָחוֹ הַמֵּיִם הַמִּתְחַתְּנִים לְקִרְבַּ

(יד) וְאִם-תִּקְרִיב מִנְחָת בִּפְּוֹרִים לַיהוָה אָכִיב קָלוֹי
בְּאֵשׁ גֵּרֶשׁ בְּרָמֶל תִּקְרִיב אֶת מִנְחָת בִּפְּוֹרֶיךָ:

יִדְּוָם תִּקְרִיב מִנְחָת בִּפְּוֹרִין קָדָם יְיָ אָכִיב
קָלוֹי בְּנוֹר פְּרוֹכֶן וּפִיכֶן תִּקְרִיב יֵת מִנְחָת
בִּפְּוֹרֶךָ:

כ"י • וְאִם-תִּקְרִיב • הָרִי "אֵם" מִשְׁמֵשׁ בְּלִשׁוֹן 'כִּי',
שֶׁהָרִי אֵין זֶה רְשׁוּת, שֶׁהָרִי בְּמִנְחָת הָעֶמֶר הַכְּתוּב
מִדְּבַר, שֶׁהִיא חֻבָּה. וְכֵן "וְאֵם יִהְיֶה הַיּוֹבֵל וְגו'".
מִנְחָת בִּפְּוֹרִים • בְּמִנְחָת הָעֶמֶר הַכְּתוּב מִדְּבַר, שֶׁהִיא
בָּאָה אָכִיב בְּשַׁעַת בִּשּׁוּל הַתְּבוּאָה, וּמִן הַשְּׁעוּרִים
הִיא בָּאָה. נֶאֱמַר כָּאן: "אָכִיב", וְנֶאֱמַר לְהֵלֵךְ: "כִּי
הַשְּׁעֵרָה אָכִיב". קָלוֹי בְּאֵשׁ • שֶׁמִּנְכֶּשִׁין אוֹתוֹ עַל
הָאוֹר בְּאֶבֶב שֶׁל קָלִיּוֹת (פֶּרֶשׁ רַש"י בְּמִנְחָת, שֶׁם הַקָּלִי שֶׁל מוֹכְרֵי

קָלִיּוֹת), שֶׁאֲלוּלֵי כֵן אֵינָה נִטְחָנֶת בְּרִיחִים, לְפִי שֶׁהִיא
לְחָה. גֵּרֶשׁ בְּרָמֶל • גְּרוּשָׁה בְּעוֹדָה לְחָה. גֵּרֶשׁ •
לְשׁוֹן שְׂבִירָה וְטַחֲנִינָה, גּוֹרָסָה בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹסוֹת,
כְּמוֹ: "וַיִּגְרֹס בְּחֻצָּץ". וְכֵן: "גְּרָסָה נִפְשִׁי". בְּרָמֶל •
בְּעוֹד הַכּוֹר מְלֵא, שֶׁהַתְּבוּאָה לְחָה וּמִלֵּאָה בְּקִשּׁוֹן
שֶׁלָּהּ, וְעַל-כֵּן נִקְרָאִים הַמְלִילוֹת: "בְּרָמֶל", וְכֵן:
"וְכִרְמֶל בְּצִקְלָנוּ".

~ נִקְדּוֹת מִשִּׁיחוֹת קוֹדֶשׁ ~ (לְקוּטֵי שִׁיחוֹת כֹּדֶךְ יֵא עֲנִי 103)

וְכֵן וְאֵם יִהְיֶה הַיּוֹבֵל (רש"י ב, יד) רש"י פֶּרֶשׁ לְעֵיל (יִתְרוֹ כ,
כב) שֶׁקֵּל "אֵם" שֶׁבְּתוֹרָה רְשׁוּת חוּץ מִשְׁלֶשֶׁה מְקוֹמוֹת, וְאֵינוֹ
מִזְנֶה פְּסוּק זֶה בְּכָלֵל. וְגַם לֹמֵר, שֶׁדְּבָרֵי רַש"י שֶׁם אֲמוּרִים
רַק כְּשִׁיתֶכֶן הַכְּתוּב הוּא בְּגֵדֶר רְשׁוּת וְחוּבָה; וּבִיּוֹבֵל, שֶׁבָּא

מִמִּילָא וְלֹא בְּפַעֲלַת הָאֲדָם, לֹא שִׁיךְ לֹמֵר שֶׁ"אֵם" כְּנִתּוֹ
רְשׁוּת אוֹ חֻבָּה. אָבֵל כָּאן מִפְּרֶשׁ פְּרוּשָׁה שֶׁל מִלַּת "אֵם",
וְהָרִי סוּף סוּף גַּם "וְאֵם יִהְיֶה הַיּוֹבֵל" מִשְׁמָשֶׁת בְּלִשׁוֹן
"בְּאֵשֶׁר".

(טו) וְנָתַתָּ עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְשִׁמְתָּ עָלֶיהָ לְבִנָּה מִנְחָה
הִוא:

טו וְנָתַתָּ עָלֶיהָ מִשְׁחָא וְתִשְׁוִי עָלֶיהָ לְבִנָּתָא
מִנְחָתָא הִיא:

(טז) וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת-אִזְבֹּחֶתָהּ מִגִּרְשָׁהּ וּמִשְׁמֶנָּה
עַל כָּל-לִבְנֹתָהּ אִשָּׁה לַיהוָה: פ

טז וְנִסְק כְּהֵנָּא יֵת אִדְכֶּרְתָּהּ מִגִּרְסָהּ
וּמִמִּשְׁחָהּ עַל כָּל לִבְנֹתָהּ קֶרְבָּנָא קָדָם יְיָ:

♦ יוֹם רַבִּיעִי ו' אֲדָר ב' ♦

ג (א) וְאִם-זָבַח שְׁלָמִים קֶרְבָּנוֹ אִם מִן-הַבֶּקָר הוּא
מִקְרִיב אִם-זָכָר אִם-נִקְבָּה תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ לִפְנֵי
יְהוָה:

א וְאִם נִכְסֵת קוֹדֶשֶׁא קֶרְבָּנָה אִם מִן תוֹרֵי
הוּא מִקְרִיב אִם דְּבָר אִם נִקְבָּא שְׁלִים
קֶרְבִּיעִיָּה קָדָם יְיָ:

כ"י • שְׁלָמִים • שְׁמִטִּילִים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. דְּבָר אַחֵר: "שְׁלָמִים", שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם שְׁלוֹם לְמִזְבֵּחַ, וְלַכֹּהֲנִים וְלַבְּעָלִים.

ב וְיִסְמְדוּ יָדוֹ עַל רִישׁ קַרְבָּנוֹ וְיִקְסְגוּהָ בַתְּרַע
מִשְׁפָּן זִמְנָא וְיִזְרְקוּן בְּגִי אֶהְרֵן קִהְנִיא יָת
דְּמָא עַל מִדְבַּחָא סְחֹר סְחֹר :

(ב) וְיִסְמְדוּ יָדוֹ עַל רִישׁ קַרְבָּנוֹ וְיִשְׁחֲטוּ פֶתַח אֹהֶל
מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּגִי אֶהְרֵן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב :

ג וְיִקְרַב מִנְכֶּסֶת קוֹדֶשִׁיא קַרְבָּנָא קָדָם יְיָ יָת
תְּרַבָּא דְחָפִי יָת גְּזָא וְיָת כָּל תְּרַבָּא דִּי עַל
גְּזָא :

(ג) וְהִקְרִיב מִזְבֵּחַ הַשְּׁלָמִים אִשָּׁה לַיהוָה אֶת־הַחֶלֶב
הַמְכַסֶּה אֶת־הַקָּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֶלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקָּרֶב :

כ"ט וְאֵת כָּל־הַחֶלֶב וְגו' . לְהִבְיָא חֶלֶב שְׁעַל הַקֶּבֶה , דְּבָרֵי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל . רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר : לְהִבְיָא חֶלֶב
שְׁעַל הַדֶּקִּין .

~ נְקוּדוֹת מְשִׁיחוֹת קוֹדֶשׁ ~ (שִׁיחַת ש"פ וִיקְרָא תשכ"ח)

מִשְׁמַעוֹת הַפְּתוּב גַּם לַחֲלֵב הַקֶּבֶה, שְׂרָחוּק יוֹתֵר מִן הַחֶלֶב
הַמְכַסֶּה אֶת הַקָּרֶב" מֵאֲשֶׁר חֶלֶב הַדֶּקִּין. אֵךְ שֵׁם נֶאֱמַר
הַחֶלֶב" סֵתָם, וְלֹכֵן נוֹטָה לְדַעַת רַבִּי עֲקִיבָא, הַמְצַמֵּם אֶת
מִשְׁמַעוֹת הַפְּתוּב לַחֲלֵב הַדֶּקִּין בְּלִבְד .

לְהִבְיָא חֶלֶב שְׁעַל הַקֶּבֶה . . שְׁעַל הַדֶּקִּין (רש"י ג, ג) רש"י
הִבְיָא שְׁתֵּי דַעוֹת אֱלוּ בְּפִרְשֵׁת תַּעֲזוּהָ (כט, כב), אֲבָל שֵׁם
הַקָּדִים אֶת דַּעַת רַבִּי עֲקִיבָא. וְיֵשׁ לוֹמַר, דְּהִנֵּה קָאֵן נֶאֱמַר
כָּל הַחֶלֶב", וְלֹכֵן מִקָּדִים דַּעַת רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל, הַמִּרְחִיב אֶת

ד וְיָת תְּרַמִּין פִּלְגֵּן וְיָת תְּרַבָּא דִּי עֲלִיהֶן דִּי
עַל גִּסְסִיא וְיָת חִצְרָא דְעַל כְּבֹדָא עַל כָּל־יָתָא
יְעִדְנָה :

(ד) וְאֵת שְׁתֵּי הַפְּלִיֹת וְאֶת־הַחֶלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר
עַל־הַכֶּסֶּלִים וְאֶת־הִיתָרָתָהּ עַל־הַכֶּבֶד עַל־הַפְּלִיֹת
יִסְרְנָה :

שְׁקוּרִין אִיבְרִי"ש, וּבְלָשׁוֹן אֲרָמִי : "חִצְרָא דְכְּבֹדָא" .
עַל הַכֶּבֶד . שְׁיִטֵּל מִן הַכֶּבֶד עֲמָה מְעֻט, וּבְמָקוֹם
אַחֵר הוּא אוֹמֵר : "וְאֶת־הִיתָרָתָהּ מִן־הַכֶּבֶד" . עַל־
הַכֶּבֶד עַל־הַפְּלִיֹת . לְבֹד מִן הַכֶּבֶד וּלְבֹד מִן הַפְּלִיֹת,
יִסְרְנָה לְזוֹ .

כ"ט וְהַכֶּסֶּלִים • (פִּלְגִּי"ן בְּלַע"ז) שְׁהַחֲלֵב שְׁעַל הַפְּלִיֹת
כְּשֶׁהִבְהִמָּה חִיָּה, הוּא בְּגִבָּה הַכֶּסֶּלִים, וְהֵם מְלֻמָּשָׁה,
וְזֵהוּ הַחֶלֶב שֶׁפִּתַּח הַמִּתְנִים, שְׁקוּרִין בְּלַע"ז
לוֹנְבִילוֹ"ש, לְכֵן הִנֵּרָא לְמַעַלָּה בְּגִבָּה הַכֶּסֶּלִים,
וּבִתְחִמִּיתוֹ, הַבְּשָׂר חוֹפָהוּ . הִיתָרָתָהּ • הוּא דִּפְּן הַמִּסְדָּה ,

ה וְיִסְקוּן יָתָה בְּגִי אֶהְרֵן לְמִדְבַּחָא עַל עֲלֵמָא
דִּי עַל אֲעִיָּא דִּי עַל אֲשָׁמָא קִרְבֵּן דְּמִתְקַבֵּל
בְּרַעְזָא קָדָם יְיָ :

(ה) וְהִקְמִירוּ אֹתוֹ בְּגִי־אֶהְרֵן הַמִּזְבֵּחַ עַל־הָעֹלָה
אֲשֶׁר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח
לַיהוָה : פ

כ"ט וְעַל־הָעֹלָה • מְלִבְד הָעוֹלָה . לְמַדְנֹה, שְׁתַּקְדִּים עוֹלָת תְּמִיד לְכָל קִרְבֵּן עַל הַמַּעֲרָכָה .

ו וְאֵם מִן־הַצֵּאֵן קַרְבָּנוֹ לְזֹבַח שְׁלָמִים לַיהוָה זָכָר
יְיָ דְּכַר אוֹ גִּלְגָּא שְׁלָמִים לְקִרְבָּנָה :

(ו) וְאֵם־מִן־הַצֵּאֵן קַרְבָּנוֹ לְזֹבַח שְׁלָמִים לַיהוָה זָכָר
אוֹ נִקְבָּה תָמִים יְקָרִיבָנוּ :

(י) אִם־כָּשָׁב הוּא־מִקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ
לִפְנֵי יְהוָה:

ז אִם אִמֵּר הוּא מִקְרִיב יְת קָרְבָּנָה וְיִכּוֹס יְתָה
קָדָם יי:

כז"י אִם־כָּשָׁב • לִפִּי שֵׁשׁ בָּאִמּוּרֵי הַכֶּשֶׁב מִה שֶׁאֵין בָּאִמּוּרֵי הָעֹז, שֶׁהַכֶּשֶׁב אֵלֵינוּ קָרְבָּה, לְכַךְ נִחְלָקוּ לְשֵׁתִי
פְּרָשִׁיּוֹת.

(ח) וְסִמַּךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי
אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶל־אֶת־דָּמּוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב:

ח וְיִסְמֹךְ יְת יָדָה עַל רִישׁ קָרְבָּנָה וְיִכּוֹס יְתָה
קָדָם מִשְׁכַּן זִמְנָא וְיִזְרָקוּן בְּנֵי אֹהֶל־יְת דָּמָה
עַל מִדְבַּחָא סָחוּר סָחוּר:

כז"י וְזָרְקוּ • שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אֶרְבַּע, וְעַל־יְדֵי הַכָּלִי הוּא זֹרֵק, וְאֵינוֹ נוֹתֵן בְּאַצְבָּע אֶלָּא בְּחִטָּאת.

(ט) וְהִקְרִיב מִזִּבְחַ הַשְּׁלָמִים אִשָּׁה לַיהוָה חֻלְבּוֹ
הָאֵלִיָּה תְּמִימָה לְעֻמַּת הָעֵצָה יִסִּירָנָה וְאֶת־הַחֵלֶב
הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב:

ט וְיִקְרִיב מִזְבֵּחַ קוֹדֶשֶׁת קָרְבָּנָא קָדָם יי
תְּרַבָּה אֵלֵימָא שְׁלֵמָתָא לְקַבֵּל שְׁזִירָתָא יַעֲדָנָה
וְיֵת תְּרַבָּה דְּחִפִּי יְת גִּזָּא וְיֵת כָּל תְּרַבָּא דִּי
עַל גִּזָּא:

כז"י חֻלְבּוֹ • הַמְכָּסֵּה שָׁבוּ, וּמַהוּ? זֶה הָאֵלִיָּה תְּמִימָה. לְעֻמַּת הָעֵצָה • לְמַעַלָּה מִן הַכָּלִיּוֹת הַיּוֹעֲצוֹת.

(י) וְאֵת שְׁתֵּי הַכָּלִיֹּת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עָלֵהֶן אֲשֶׁר
עַל־הַכֶּסֶּלִים וְאֶת־הִיתָרָתָּ עַל־הַכֶּבֶד עַל־הַכָּלִיֹּת
יִסִּירָנָה:

י וְיֵת תְּרַבִּין כָּלִין וְיֵת תְּרַבָּא דִּי עָלֵיהֶן דִּי עַל
גִּסְסִיָּא וְיֵת חֲצִירָא דְּעַל כְּכֹדָא עַל כָּלִימָא
יַעֲדָנָה:

(יא) וְהִקְטִירוּ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ לֶחֶם אִשָּׁה לַיהוָה: פ
יֵא וְיִסְקָנָה כְּהֵנָא לְמִדְבַּחָא לֶחֶם קָרְבָּנָא קָדָם
יי:

כז"י לֶחֶם אִשָּׁה לַה' • לֶחֶמוֹ שֶׁל אִשׁ לְשֵׁם גְּבוּהָ • לֶחֶם • לְשׁוֹן מֵאֲכָל, וְכֵן: "נִשְׁחִיתָה עֵץ בְּלַחְמוֹ", "עֲבַד
לֶחֶם רַב", "לְשַׁחוּק עֲשִׂים לֶחֶם".

(יב) וְאִם־עֹז קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה:

יב וְאִם מִן בְּנֵי עֲזִיָּא קָרְבָּנָה וְיִקְרְבָנָה קָדָם
יי:

(יג) וְסִמַּךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי
אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶל־אֶת־דָּמּוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב:

יג וְיִסְמֹךְ יְת יָדָה עַל רִישָׁה וְיִכּוֹס יְתָה קָדָם
מִשְׁכַּן זִמְנָא וְיִזְרָקוּן בְּנֵי אֹהֶל־יְת דָּמָה עַל
מִדְבַּחָא סָחוּר סָחוּר:

יד וְיִקְרִיב מִמֶּנּוּ קָרְבָּנָה קָרְבָּן קָדָם יי יְת תְּרַבָּא
דְּחִפִּי יְת גִּזָּא וְיֵת כָּל תְּרַבָּא דִּי עַל גִּזָּא:

(יד) וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ קָרְבָּנוֹ אִשָּׁה לַיהוָה אֶת־הַחֵלֶב
הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב:

טו וְנָתַתְּ תַּרְטִינִן כְּלִין וְנָתַתְּ תַּרְבָּא דִּי עֲלִיָּהֶן דִּי
עַל גִּסְסִינָא וְנָתַתְּ חֲצִיצָא דִּי עַל כַּבְדָּא עַל
כְּלִיתָא יַעֲדֵנָה:

(טו) וְאֵת שְׁתֵּי הַכִּלִּיֹּת וְאֶת־הַחֹלֶב אֲשֶׁר עָלֵהֶן אֲשֶׁר
עַל־הַכֶּסֶּלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכֶּבֶד עַל־הַכִּלִּיֹּת
יִסְרְנָה:

טז וְנִסְקַנְוִין כִּהְנָא לְמִדְבָּחָא לְחֵם קֶרְבָּנָא
לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא כָּל תַּרְבָּא קָדָם יי:

(טז) וְהַקְטִירֶם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ לְחֵם אִשָּׁה לְרִיחַ נִיחֹחַ
כָּל־חֹלֶב לִיהוָה:

~ נקודות משיחות קודש ~ (לקוטי שיחות כרך כז עמ' 10)

בְּמִצְוֹת. וְנֵשׁ לֹמַר: זֶה אֵלֵינוּ וְאֵנָּה - דִּין ב'גְּבִרָא'. עַל
הָאֵדָם לְהַתְנָאוֹת לִפְנֵי ה' עַל־יְדֵי הַשְּׁמוּשׁ בְּחִפְצֵי־מִצְוָה נְאִים
וּמִשְׁבָּחִים. כָּל חֹלֶב לֵה' - דִּין ב'חִפְצָא'. כָּל חִפְצֵי הַנִּמְסָר
לְרִשׁוֹת גְּבוּהָ, מִן הָרְאוּי שִׁיָּהִי מִן הַטּוֹב וְהַנָּאָה.

כָּל חֹלֶב לֵה' (ג, טז)
הַקְדִּישׁ דָּבָר, יַקְדִּישׁ מִן הַנֶּפֶשׁ שְׂבוּכָסִּי . . כָּל חֹלֶב
לֵה' (רמב"ם)
בְּקִמְרָא (שְׁבֶת קִלְג, ב) אֵיתָא "זֶה אֵלֵינוּ, הַתְנָאָה לִפְנֵינוּ

יז קָדָם עֲלָם לְדַרְתִּיכֹן כָּל מוֹתְבִיכֹן כָּל
תַּרְבָּא וְכָל דְּמָא לֹא תִכְלוּ:

(יז) חֲקֹת עוֹלָם לְדַרְתִּיכֶם בְּכָל מוֹשְׁבֵיכֶם כָּל־חֹלֶב
וְכָל־דָּם לֹא תֹאכְלוּ: פ

יח חֲקֹת עוֹלָם. יָפָה מִפְּרֵשׁ ב'תּוֹרַת כְּהָנִים' כָּל הַפְּסוּק הַזֶּה.

♦ יום חמישי ז' אדר ב' ♦

א ומליל יי עם מִשָּׁה לְמִימָר:

ד (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

ב מִלֵּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימָר אָנֹכִי אֲנִי
יָחֹב בְּשָׁלוֹ מִכָּל פְּקוּדֵי דִינִי דִּי לֹא כְּשֵׁרִין
לְאַתְעֲבָדָא וְיַעֲבֹד מִן חַד מְהֵרָא:

(ב) וַדָּבָר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר נֶפֶשׁ כִּי־תִחַטָּא
בְּשִׁגָּגָה מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָה וְעָשָׂה
מֵאַחַת מֵהֵנָּה:

ג מֵאַחַת מֵהֵנָּה. מִמְקַצֵּת אַחַת מֵהֵן, כְּגוֹן: הַכּוֹתֵב
בְּשִׁבְת "שֵׁם" מִשְׁמַעוֹן, "נֶחֱם" מִנְחוֹר, "דִּין" מִדְּנִיָּאל.

יח חֲקֹת עוֹלָם. פָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ: אֵין חֲטָא
בָּאָה אֱלָא עַל דְּבָר שְׂדוּדוֹ לֹא וְכִרְתָּ, וְשִׁגְגָתוֹ חֲטָא.

ד אִם כִּהְנָא רַבָּא יָחֹב לְחוּבַת עֲמָא וְיִקְרִיב
עַל חוּבָתָהּ דִּי חֹב תוֹר פִּר תוֹרֵי שְׁלִים קָדָם
יי לְחֲטָאָה:

(ג) אִם הַכֹּהֵן הַמֹּשִׁיחַ יִחַטָּא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהִקְרִיב
עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חֲטָא פֶּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים לִיהוָה
לְחֲטָאת:

ה חוֹטָא, אֲשַׁמַּת הָעָם הוּא זֶה, שֶׁהֵן תְּלוּיִין בּוֹ לְכַפֵּר
עֲלֵיהֶם וְלִהְיֶה לָּם כַּעֲדָם וְנַעֲשֶׂה מְקַלְקֵל. פֶּר. יָכוֹל
זָקֵן? תִּלְמוּד לֹמַר: "כֶּן". אִי "כֶּן", יָכוֹל קֶטָן?
תִּלְמוּד לֹמַר: "פֶּר". הָא כִּיכָד? זֶה פֶּר בֶּן שָׁלֹשׁ.

יח חֲקֹת עוֹלָם. אִם הַכֹּהֵן הַמֹּשִׁיחַ יִחַטָּא לְאַשְׁמַת הָעָם.
מִדְּרָשׁוֹ: אֵינוֹ חַיֵּב אֱלָא בְּהַעֲלֵם דְּבָר עִם שִׁגְגַת מַעֲשֶׂה,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "לְאַשְׁמַת הָעָם... וְנַעֲלֵם דְּבָר מִצִּיּוֹן
הַקֹּהֵל וְעָשׂוֹ". וּפְשׁוּטוֹ לִפִּי אֲגִידָה: כְּשֶׁהַכֹּהֵן גָּדוֹל

ו וְנִתְּנִי יָת תּוֹרָא לְתַרַע מִשְׁפָּן זְמָנָא לְקָדָם
יי וְיִסְמוּךְ יָת יְדֵיהּ עַל רִישׁ תּוֹרָא וְיִכּוּס יָת
תּוֹרָא קָדָם יי:

(ד) וְהִכְבִּיא אֶת־הַפֶּר אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה
וְסִמְנָה אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ הַפֶּר וְשָׁחַט אֶת־הַפֶּר לִפְנֵי
יְהוָה:

(ה) וְלָקַח הַכֹּהֵן הַמִּשִּׁיחַ מִדָּם הַפֶּהַר וְהֵבִיא אֹתוֹ
אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד:

כ"י • אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד • לְמִשְׁכָּן, וּבְבֵית עוֹלָמִים – לְהִכָּל.

וְיִטְבֹּל כֹּהֵנָא יְת אַצְבָּעָה בְּדָמָא וְיָדֵי מִן
דָּמָא שָׁבַע זְמַנִּין קֳדָם יְיָ קֳדָם פְּרֻכְתָּא
דְּקוּדְשָׁא:

כ"י • אֶת-פָּנֵי פְּרֻכַת הַקֹּדֶשׁ • כִּנְגֵד מְקוֹם קִדְשָׁתָהּ – מִכְּנֵד כִּנְגֵד
וְאִם נִגְעוּ, נִגְעוּ.

וְיִתֵּן כֹּהֵנָא מִן דָּמָא עַל קַרְנֵת מִדְּבַחָא
דְּקִטּוּרַת בּוֹסְמִין לְקֳדָם יְיָ דִּי בְּמִשְׁכָּן זְמַנָּא
וְיֵת כָּל דָּמָא דְּתוֹרָא יִשּׁוּד לִיסוּדָא דְּמִדְּבַחָא
דְּעֻלְתָּא דִּי בְּתֵרַע מִשְׁכָּן זְמַנָּא:

(ו) וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן-הַדָּם עַל-קַרְנוֹת מִזְבֵּחַ קִטְרֵת
הַסִּמִּים לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת כָּל-הַדָּם
הַפֶּהַר יִשְׁפֹךְ אֶל-יְסוּד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר-פָּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד:

כ"י • וְאֵת כָּל-הַדָּם • שְׁנֵי הַדָּם.

ח וְיֵת כָּל תְּרֵב תוֹרָא דְּחִטָּאָתָא יִפְרֵשׁ מִגָּה
יֵת תְּרֵבָא דְּחִפִּי עַל גִּיָּא וְיֵת כָּל תְּרֵבָא דִּי
עַל גִּיָּא:

(ח) וְאֶת-כָּל-חֶלֶב פֶּה הַחֲטָאֹת יָרִים מִמֶּנּוּ אֶת-הַחֶלֶב
הַמִּכְסֶּה עַל-הַקָּרֵב וְאֵת כָּל-הַחֶלֶב אֲשֶׁר עַל-הַקָּרֵב:

עֲבוּדָה-זֶרָה - לְכָלִּיּוֹת, וְלַחֲלָבִים וְלִיתְרָתָהּ. יָרִים
מִמֶּנּוּ • מִן הַמִּחְבֵּר, שָׁלַל וְנִתְחַנְּנוּ קֳדָם הַסֶּרֶת חֶלֶב
(ח"כ) •

כ"י • וְאֶת-כָּל-חֶלֶב פֶּה • 'חֶלֶב' הִיָּה לוֹ לומר. מֵה
תְּלִמּוּד לומר "פֶּה"? לְרֵבּוֹת פֶּה שֶׁל יוֹם-הַכַּפּוּרִים
לְכָלִּיּוֹת וְלַחֲלָבִים וְלִיתְרָתָהּ. הַחֲטָאֹת • לְהֵבִיא שְׁעִירֵי

ט וְיֵת תְּרֵמִין כָּלִין וְיֵת תְּרֵבָא דִּי עֲלִיָּהּ דִּי
עַל גִּסְסִיָּא וְיֵת חֲצָרָא דְּעַל כְּבֹדָא עַל כְּלִיָּתָא
יַעֲדֵנָה:

(ט) וְאֵת שְׁתֵּי הַכָּלִיּוֹת וְאֶת-הַחֶלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר
עַל-הַכֶּסֶּלִים וְאֶת-הִיתְרָתָהּ עַל-הַכֶּבֶד עַל-הַכָּלִיּוֹת
יִסְרֹנָה:

י כָּמָא דִּי מִתְפָּרֵשׁ מִתּוֹר גִּבְסַת קוּדְשָׁא
וְיִסְקֻנִין כֹּהֵנָא עַל מִדְּבַחָא דְּעֻלְתָּא:

(י) כָּאֲשֶׁר יוֹרֵם מִשּׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִירִם הַכֹּהֵן
עַל מִזְבֵּחַ הָעֹלָה:

לְלַמֵּד הֵימֶנּוּ: שְׂאִין לְמַדִּין לְמַד מִן הַלְּמַד בְּקִדְשִׁים.
בְּפֶרֶק 'אִינְהוּ מְקוּמִין'. עַל-הַכֶּבֶד עַל-הַכָּלִיּוֹת
עַל-רֵאשׁוֹ וְעַל-כְּרַעְיוֹ. כָּלִין לְשׁוֹן תּוֹסַפֶּת הֵן, כְּמוֹ
'מִלְבָּד'.

כ"י • כָּאֲשֶׁר יוֹרֵם • מֵאוֹתָן אֲמוּרִין הַמִּפְרָשִׁין בִּשְׁוֹר
זֶבַח הַשְּׁלָמִים. וְכִי מֵה פֶּרֶשׁ בִּזְבַּח הַשְּׁלָמִים שְׁלָא
פֶּרֶשׁ כָּאֵן? אֵלָּא לְהַקִּישׁוֹ לְשְׁלָמִים: מֵה שְׁלָמִים
לְשָׁמֶן, אִף זֶה לְשָׁמוֹ; וְזֶה שְׁלָמִים שְׁלוֹם לְעוֹלָם,
אִף זֶה שְׁלוֹם לְעוֹלָם. וּבִשְׁחִיטַת קֳדָשִׁים מְצָרִיכוֹ

יא וְזֶה מִשָּׁפַח תּוֹרָא וְזֶה כָּל בְּסֻרָּה עַל רִישָׁה
וְעַל כְּרַעוּהִי וְגוֹה וְאֶכְלָה:

(יא) וְאֶת-עוֹר הַפָּר וְאֶת-כָּל-בְּשָׂרוֹ עַל-רֹאשׁוֹ וְעַל-
כְּרַעָיו וְקִרְבּוֹ וּפְרָשׁוֹ:

יב וְנִבְקָה יָת כָּל תּוֹרָא מִכְּרָא לְמִשְׁרִיתָא לְאַתְר
דְּכִי לְאַתְר בֵּית מִיּוֹשֵׁד קִטְמָא וְיִזְקִיד יְתָה עַל
אַעִיָּא בְּאַשְׁתָּא עַל אַתְר בֵּית מִיּוֹשֵׁד קִטְמָא
יְתוֹקֵד:

(יב) וְהוֹצִיא אֶת-כָּל-הַפָּר אֶל-מַחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל-
מָקוֹם טָהוֹר אֶל-שַׁפָּף הַדָּשָׁן וְשָׂרַף אֹתוֹ עַל-עֵצִים
בְּאֵשׁ עַל-שַׁפָּף הַדָּשָׁן יִשְׂרָף: פ

שְׂפָרְשׁוּהוּ רַבּוּתֵינוּ בְּמַסְכַּת יוֹמָא וּבְסִנְהֶדְרִין. אֶל-
שַׁפָּף הַדָּשָׁן. מָקוֹם שְׂשׁוּפְכִין בּוֹ הַדָּשָׁן הַמְסַלֵּק מִן
הַמִּזְבֵּחַ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "וְהוֹצִיא אֶת-הַדָּשָׁן אֶל-מַחוּץ
לַמַּחֲנֶה". עַל-שַׁפָּף הַדָּשָׁן יִשְׂרָף. שְׂאִין תִּלְמוֹד
לוֹמֵר, אֵלָּא לְלַמֵּד שְׂאֵפְלוֹ אֵין שֵׁם דָּשָׁן.

כז אֶל-מָקוֹם טָהוֹר. לְפִי שֵׁשׁ מַחוּץ לְעִיר מָקוֹם
מוֹכֵן לְטַמְאָה, לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים מִגִּנְעוֹת וּלְבֵית
הַקְּבֻרוֹת, הַצָּרָף לוֹמֵר: "מַחוּץ לַמַּחֲנֶה", זֶה שֶׁהוּא
חוּץ לְעִיר, שֶׁיִּהְיֶה הַמָּקוֹם טָהוֹר. מַחוּץ לַמַּחֲנֶה.
חוּץ לְשֵׁלֶשׁ מַחֲנוֹת; וּבֵבֵית עוֹלָמִים, חוּץ לְעִיר, כְּמוֹ

יג וְאֵם כָּל-עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנַעֲלָם דְּבָר מַעֲיִנִי
מִכֶּסֶף פְּתֻמָּא מַעֲיִנִי קִהְלָא וְנַעֲבִדוּן חַד
מִכָּל פְּקוּדֵיָא דִּינִי דִּי לֹא כְּשֵׁרִין לְאַתְעֵבְרָא
וְיַחֲבִיבוּ:

(יג) וְאֵם כָּל-עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנַעֲלָם דְּבָר מַעֲיִנִי
הַקֹּהֵל וְעָשׂוֹ אֶחָת מִכָּל-מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא-
תַעֲשִׂינָהּ וְאֲשֻׁמוּ:

כח אֶת-עֵדֶת יִשְׂרָאֵל. אֵלּוֹ סִנְהֶדְרִין. וְנַעֲלָם דְּבָר. טַעַם לְהוֹרוֹת בְּאַחַת מִכָּל כְּרַתוֹת שְׁבִיתוֹרָה, שֶׁהוּא מִתֵּר.
הַקֹּהֵל וְעָשׂוֹ. שְׂעָשׂוֹ צְבוּר עַל פִּיקָה.

יד וְתַתִּידַע חוֹבְתָא דִּי חֲבוּ עָלֶיהָ וְיִקְרְבוּן
קִהְלָא תוֹר בֵּר תּוֹרִי לְחִטְאָתָא וְנִיתָנוּ יְתָה
לְקָדָם מִשְׁפָּן זְמָנָא:

(יד) וְנִזְדַּעַה הַחֲטָאת אֲשֶׁר חָטְאוּ עָלֶיהָ וְהִקְרִיבוּ
הַקֹּהֵל פֶּר בֶּן-בָּקָר לְחִטְאָת וְהִבְיִאוּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל
מוֹעֵד:

טו וְיִסְמְכוּן סְבִי כְּנִשְׁתָּא יָת יִדִּיהוֹן עַל רִישׁ
תּוֹרָא קָדָם יְיָ וְיַכּוּס יָת תּוֹרָא קָדָם יְיָ:

(טו) וְיִסְמְכוּ וְקָנִי הָעֵדָה אֶת-יְדֵיהֶם עַל-רֹאשׁ הַפָּר
לִפְנֵי יְהוָה וְשַׁחֲטוּ אֶת-הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה:

(טז) וְהֵבִיא הַכֹּהֵן הַמָּוִשִׁיחַ מִדָּם הַפָּר אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד:

טז וְיַעַל כַּהֲנָא רַבָּא מִן דְּמָא דְתוֹרָא לְמַשְׁכָּן
זְמַנָּא:

(יז) וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶצְבָּעוֹ מִן־הַדָּם וְהִזָּה שִׁבְעַת פְּעָמִים
לִפְנֵי יְהוָה אֵת פְּנֵי הַפָּרֹכֶת:

יז וְיִטְבֹּל כַּהֲנָא אֶצְבָּעָה מִן דְּמָא וְיִזֵּי שִׁבְעַת
זְמַנִּין קָדָם יי (יז) קָדָם פְּרֹכֶתָא:

יז"א אֵת פְּנֵי הַפָּרֹכֶת • וּלְמַעַלָּה הוּא אוֹמֵר: "אֵת
פְּנֵי פָרֹכֶת הַקֹּדֶשׁ". מָשַׁל לְמַלְךְ שֶׁסָּרַחָה עָלָיו מְדִינָה.
אִם מַעוּטָה סָרַחוּ, פָּמְלִיא שְׁלוֹ מִתְקַיְמָת, וְאִם כָּלָם

סָרַחוּ, אֵין פָּמְלִיא שְׁלוֹ מִתְקַיְמָת. אִף כָּאן, כְּשִׁחְטָא
כֹּהֵן מָוִשִׁיחַ, עָדִין שָׁם קִדְשֵׁת הַמָּקוֹם עַל הַמִּקְדָּשׁ;
מִשְׁחָטָאוּ כָּלָם, חֲסִי־וְשָׁלוֹם, נִסְתַּלְקָה הַקִּדְשָׁה.

(יח) וּמִן־הַדָּם יִתֵּן • עַל־קֶרְנֵת הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי
יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת כָּל־הַדָּם יִשְׁפֹךְ
אֶל־יִסּוֹד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

יח וּמִן דְּמָא יִתֵּן עַל קֶרְנֵת מִדְבָּחָא דִּי קָדָם
יי דִּי בְּמַשְׁכָּן זְמַנָּא וְיִתֵּן כָּל דְּמָא יִשּׁוּד
לִיסוּדָא דְּמִדְבָּחָא דְעֹלָתָא דִּי בְּתִרְעָה מַשְׁכָּן
זְמַנָּא:

יז"א יִסּוֹד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד • זֶה יִסּוֹד מַעֲרָבִי, שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הַפֶּתַח.

(יט) וְאֵת כָּל־חֵלְבֹו יָרִים מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ:

יט וְיִתֵּן כָּל תְּרֵבָה יִפְרֹשׁ מִנָּה וְיִסַּק לְמִדְבָּחָא:

יז"א וְאֵת כָּל־חֵלְבֹו יָרִים • וְאִף־עַל־פִּי שְׁלֹא פִּרְשׁ
כָּאן יוֹתֵרֶת וּשְׁתֵּי כְלִיּוֹת, לְמַדִּין הֵם מ"וְעָשָׂה לְפָר
כְּאֲשֶׁר עָשָׂה וְגו'". וּמִפְּנֵי־מָה לֹא נִתְפָּרְשׁוּ בּוֹ? תִּנָּא

דְּבִי רַבִּי יִשְׁמַעֵאל: מָשַׁל לְמַלְךְ שֶׁזָּעַם עַל אוֹהֲבֵיו
וּמַעֲט בְּסִרְחוֹנוֹ מִפְּנֵי חֲבָתוֹ.

(כ) וַעֲשֵׂה לְפָרִי כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפָרִי הַחֲטָאת בֵּן
עֲשֵׂה־לוֹ וְכַפֵּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לָהֶם:

כַּוְנָה לְתוֹרַת כָּמָא דִּי עֲבַד לְתוֹרַת
דְּחִטָּאתָא בֵּן יַעֲבֹד לֵה וְיִכְפֹּר עֲלֵיהוֹן כְּהֵנָּה
וְיִשְׁתַּבֵּק לַהוֹן:

פסול, לפי שמיציני בנתיני על המזבח החיצון שנתנן
במתנה אחת – כפר, הצריך לוֹמַר כָּאן, שמתנה אחת
מהן מעכבת.

כַּוְנָה לְפָרִי כָּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפָרִי הַחֲטָאת •
כְּמוֹ שֶׁמִּכְרַשׁ בְּכֹהֵן מְשִׁיחַ, לְהִבְיֵא יוֹתֵרֶת וְשִׁתִּי
בְּלִיּוֹת, שֶׁפֶּרֶשׁ שָׁם מֵה שֶׁלֹּא פֶּרֶשׁ כָּאן, וְלִכְפֹּל בְּמִצּוֹת
הַעֲבוּדוֹת, לְלַמֵּד שֶׁאִם חָסֵר אֶחָת מִכָּל הַמִּצְוֹת –

(כא) וְהוֹצִיא אֶת־הַפָּרִי אֶל־מִחוּץ לַמִּחֲנֶה וְשַׂרְף אֹתוֹ
כַּאֲשֶׁר שָׂרַף אֶת הַפָּרִי הָרִאשׁוֹן חֲטָאת הַקֹּהֵל הוּא:

כא וַיִּפֶּק יֵת תוֹרָה לְמִבְרָא לְמִשְׁרִיתָא וְאוֹקִיד
יֵתָה כָּמָא דִּי אוֹקִיד יֵת תוֹרָה קְדָמָא
חֲטָאת קֹהֵלָא הוּא:

(כב) אִשֶּׁר נָשִׂיא יִחְטָא וְעָשָׂה אֶחָת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה
אֱלֹהָיו אִשֶּׁר לֹא־תַעֲשֶׂינָהּ בְּשִׁגְגָה וְאִשָּׁם:

כב אִם רַבָּא יַחֲבֹב וְיַעֲבֹד חַד מִכָּל פְּקוּדֵיָא
דְּיֵי אֱלֹהֵהּ דִּי לֹא כְּשָׁרִין לְאַתְעֵבְדָּא בְּשִׁלּוֹ
וְיַחֲבֹב:

כַּוְנָה לְנָשִׂיא יִחְטָא • לְשׁוֹן 'אִשְׁרִי'; אִשְׁרִי הַדּוֹר, שֶׁהַנָּשִׂיא שֶׁלּוֹ נֹתֵן לֵב לְהִבְיֵא כְּפָרָה עַל שִׁגְגָתוֹ!
קַל־חֲמֹר שֶׁמִּתְחַרֵּט עַל זְדוֹנוֹתָיו.

~ נקודות משיחות קודש ~ (לקוטי שיחות כרך יז ע' 36)

תפקידו להקדיר יראת ה' - שרש מצוות לא־תַעֲשֶׂה. לכן
עקר ענינו של הפסוק הוא קיום מצוות־עֲשֶׂה - וביניהן הבאת
קרבן למי שחטא. ואלו הנשיא ענינו למנוע מלכתחלה
הפגשות בעברות. לכן מופיע הלשון "אִשֶּׁר" דוקא אצל
הנשיא, היות שהבטוי "אִשֶּׁר" מתאים בעקר לאדם שאינו
חוטא מלכתחלה, וכאשר חוטא אינו מתבטח להודות ולהביא
כפָּרָה.

אִשֶּׁר נָשִׂיא יִחְטָא (ד, כב) אִשֶּׁר נָשִׂיא יִחְטָא - לְשׁוֹן
אִשְׁרִי: אִשְׁרִי הַדּוֹר שֶׁהַנָּשִׂיא שֶׁלּוֹ נֹתֵן לֵב לְהִבְיֵא כְּפָרָה
עַל שִׁגְגָתוֹ, קַל־חֲמֹר שֶׁמִּתְחַרֵּט עַל זְדוֹנוֹתָיו (רש"י) יֵשׁ
לְתוֹמָה, מִדּוּעַ מוֹפִיעַ לְשׁוֹן "אִשֶּׁר" רַק בְּיָחַס לְחֲטָאת הַנָּשִׂיא,
וְלֹא בְּיָחַס לְחֲטָאת כְּהֵן הַמְּשִׁיחַ? וַיֵּשׁ לְהִסְבִּיר עַל פִּי פְּנִימִיּוֹת
הָעֲנִינִים: הַהֲבִדֵּל בֵּין תַּפְקִידוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן לְנָשִׂיא, שֶׁכֵּהֵן מִמְּדִיר
בְּעֵם אֲהֵבֶת ה' - שֶׁהִיא הַשֶּׁרֶשׁ לְמִצְוֹת־עֲשֶׂה. וְאֵלּוּ הַנָּשִׂיא

~ נקודות משיחות קודש ~ (לקוטי שיחות כרך יז עמ' 40)

האדם היא כראוי, כאִשֶּׁר הַנָּשִׂיא שֶׁלּוֹ נֹתֵן לֵב - הַמֶּלֶךְ
שֶׁלִּיט עַל תַּאֲוֹת הַלֵּב. וְכַמְבָּאֵר בְּתוֹנִיָּא, שֶׁ"כָּל אָדָם יָכוֹל
בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁבְּמוֹחוֹ לְהִתְאַפֵּק . . שֶׁלֹּא לְמִלְאוֹת מִשְׁאֲלוֹת לְבוֹ".

אִשֶּׁר נָשִׂיא יִחְטָא (ד, כב) אִשְׁרִי הַדּוֹר שֶׁהַנָּשִׂיא שֶׁלּוֹ
נֹתֵן לֵב לְהִבְיֵא כְּפָרָה עַל שִׁגְגָתוֹ (רש"י) הַנָּשִׂיא וְהַמֶּלֶךְ
בְּאֵדָם הוּא - הַמֶּלֶךְ, הַשְּׁלִיט עַל הַגּוֹף (רַמְזוֹ לְדַבָּר: 'מֶלֶךְ'
רִאשִׁי תְּבוּת מֶלֶךְ, לֵב, כְּבֹד). זֶהוּ אִשְׁרִי הַדּוֹר - הַתְּנֵהְגוֹת

(כג) אִי־הוֹדַע אֵלָיו חֲטָאתוֹ אִשֶּׁר חֲטָא בָּהּ וְהִבְיֵא
אֶת־קֶרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים:

כַּוְנָה לְנָשִׂיא יִחְטָא • כְּמוֹ 'אִם הוֹדַע הַדָּבָר'; הַרְבֵּה "אוֹ"
יֵשׁ שֶׁמִּשְׁמָשִׁין בְּלִשׁוֹן "אִם", וְ"אִם" בְּמָקוֹם "אוֹ";
וְכֵן: "אוֹ נֹדַע כִּי שׁוֹר נִגַּח הוּא". הוֹדַע אֵלָיו •

כַּוְנָה לְנָשִׂיא יִחְטָא • כְּמוֹ 'אִם הוֹדַע הַדָּבָר'; הַרְבֵּה "אוֹ"
יֵשׁ שֶׁמִּשְׁמָשִׁין בְּלִשׁוֹן "אִם", וְ"אִם" בְּמָקוֹם "אוֹ";
וְכֵן: "אוֹ נֹדַע כִּי שׁוֹר נִגַּח הוּא". הוֹדַע אֵלָיו •

כד וַיִּסְמֹךְ יְדָה עַל רִישָׁא דְצַפְרָא וַיִּכּוֹס
יָתָהּ בְּאַתֵּר דְּיִיכָס יָת עֲלֵתָא לְקָדָם וַיִּי
חֲטָאָתָא הוּא :

(כד) וַיִּסְמֹךְ יְדוֹ עַל־רֹאשׁ הַשָּׁעִיר וַשְׁחַט אֹתוֹ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר־יִשְׁחַט אֶת־הָעֵלָה לִפְנֵי יְהוָה חֲטָאת הוּא :

כז"י ◀ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִשְׁחַט אֶת־הָעֵלָה • בְּצִפּוֹן, שֶׁהוּא מִפְּרָשׁ בְּעוֹלָה. חֲטָאת הוּא • לְשִׁמוֹ — כָּשָׁר, שְׁלֵא
לְשִׁמוֹ — פְּסוּל.

כח וַיִּסֵּב כֹּהֵנָא מִדְּמָא דְחֲטָאָתָא בְּאַצְבָּעָהּ
וַיִּתֵּן עַל קַרְנֵת מִדְּבָחָא דְעֲלֵתָא וַיִּתְּ דְּמָה
יִשׁוּד לִיסוּדָא מִדְּבָחָא דְעֲלֵתָא :

(כח) וַלְקַח הַכֹּהֵן מִדָּם הַחֲטָאת בְּאַצְבָּעוֹ וַיִּתֵּן
עַל־קַרְנֵת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת־דָּמֹו יִשְׁפֹךְ אֶל־יְסוּד
מִזְבֵּחַ הָעֹלָה:

כז"י ◀ וְאֵת דָּמוֹ • שִׁירֵי הָדָם.

כו וַיִּתְּ כָּל תְּרֻבָּהּ נִסְק לְמִדְּבָחָא כְּתֹרֵב נִכְסֵת
קוּדְשִׁיא וַיִּכְפֹּר עֲלוֹהֵי כֹהֵנָא מִחוּבָתָהּ
וַיִּשְׁתַּבֵּק לָהּ :

(כו) וְאֶת־כָּל־חִלְבּוֹ יִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַה כְּחֵלֶב זֶבַח
הַשְּׁלָמִים וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחֲטָאתוֹ וַיִּנְסַלַח לוֹ: פ

כז"י ◀ כְּחֵלֶב זֶבַח הַשְּׁלָמִים • כְּאוֹתָן אֲמֹרִין הַמִּפְרָשִׁים בְּעֵז הָאֹמֹר אֲצֵל שְׁלָמִים.

♦ יום שישי ח' אדר ב' ♦

כו וְאִם־אִנְשׁ חַד יַחֲבֹב בְּשָׁלוֹ מִעֲמָא דְאַרְעָא
בְּמַעֲבָדָה חַד מִפְקוּדִיא דִּינִי דִי לֹא כְּשָׁרִין
לְאַתְעָבְדָא וַיַּחֲבֹב :

(כו) וְאִם־נִפְשׁ אַחַת תַּחֲטֵא בְּשִׁגְגָה מִעַם הָאָרֶץ
בַּעֲשׂוֹתָהּ אַחַת מִמִּצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תַעֲשֶׂינָהּ
וְאִשָּׁם:

(כח) או הודע אליו חטאתו אשר חטא והביא קרבנו
שעירת עזים תמימה נקבה על־חטאתו אשר חטא:

כח או אתידע לה חובתה די קב וינתי
קרבנה צפירת עזין שלמטא נקובתא על
חובתה די קב:

(כט) וסמך את־ידו על ראש החטאת ושחט
את־החטאת במקום העלה:

כט ויסמוך ית ידה על ריש חטאתא ויכוס
ית חטאתא באתר דעלתא:

(ל) ולקח הכהן מִדְמָה בַּאֲצָבָעוֹ וַנִּתֵּן עַל־קֶרֶן
מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דְּמָה יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ:

ל ויטב כהנא מדמה באצבעה ויתן על קרנת
מדבחא דעלתא וית כל דמה ישור ליסודא
דמדבחא:

(לא) וְאֶת־כָּל־חִלְבֵּה יִסִּיר כַּאֲשֶׁר הוֹסֵר חֵלֶב מֵעַל
זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִיר הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַה לְרִיחַ נִיחֹחַ
לִיהוָה וּכְפָר עָלָיו הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לוֹ: פ

לא וית כל תרבה יעדי כמא די מתעדא תרב
מעל נכסת קודשיא ויטב כהנא למדבחא
לאתקבלא ברעוא קדם יי וכפר עלוהי
כהנא וישתבק לה:

כס"א פאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים • כאמורי עז האמורים בשלמים.

~ נקודות משיחות קודש ~ (לקוטי שיחות לט עמ' 225)

לרים ניחוח לה' (ד, לא)
בפרשת קרבנות לא נאמר לא אֶל ולא אֱלֹקִים אֵלָּא ה',
שלא לתן פתחון פה לבעל־דין לחלק (לאומרים רשויות
תרבה הן . . לקד נאמר בכלם ריח ניחוח לה', רש"י) (מנחות
קי, א)

יש להמתיק את הלשון "לבעל דין" על פי הידוע שקרבן
הוא לשם הו', מדת הרחמים, לא לשם אֱלֹקִים, מדת הדין
- "זֶבַח לְאֱלֹקִים יִחְרַם" (ומה שנוצר גם שם אל - ראה
זח"ג לא, א: אי לא זכאן, הא אל קימא ואקרי גבור).

(לב) וְאִם־כִּבְשִׁי יָבִיא קֶרְבָּנוֹ לַחֲטָאת נִקְבָּה תְּמִימָה
יְבִיאָנָה:

לב ואם אמר ייתי קרבנה לחטאתא נקבא
שלמטא ייתננה:

(לג) וסמך את־ידו על ראש החטאת ושחט אתה
לחטאת במקום אשר ישחט את־העלה:

לג ויסמוך ית ידה על רישא דחטאתא ויכוס
יתיה לחטאתא באתרא די יכוס ית עלתא:

כס"ב וישחט אתה לחטאת • שתהא שחיטתה לשם חטאת.

(לד) ולקח הכהן מִדָּם הַחֲטָאת בַּאֲצָבָעוֹ וַנִּתֵּן
עַל־קֶרֶן מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דְּמָה יִשְׁפֹּךְ אֶל־
יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ:

לד ויטב כהנא מדמא דחטאתא באצבעה
ויתן על קרנת מדבחא דעלתא וית כל דמה
ישור ליסודא דמדבחא:

(ל) וְאֶת־כָּל־חֻלְבָּהּ יֹסִיר בְּאֶשֶׁר יוֹסֵר חֶלֶב הַפֶּשֶׁבַּ
מִזֵּבַח הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִיר הִכְתֵּן אֹתָם הַמִּזְבֵּחַ עַל
אֲשֵׁי יְהוָה וְכִפֹּר עָלָיו הִכְתֵּן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא
וְנִסְלַח לוֹ: פ

לה ויתן כל תרבה יעדי בקמא די מתעדא תרב
אמרא מנססת קודשאי ויסק כהנא יתהון
למדבחה על קרבנאי דני ויכפר עלוהי
כהנא על חובתה די חב וישתבק לה:

כ"י • בְּאֶשֶׁר יוֹסֵר חֶלֶב הַפֶּשֶׁבַּ • שֶׁנִּתְּרָבוּ אֲמֹרִים | עַם הָאֲמֹרִיָּן • עַל אֲשֵׁי ה' • עַל מְדֹרוֹת הָאֵשׁ
בְּאֵלָּהּ • אֵף חַטָּאת, כִּשְׁהִיא בָּאָה בַּפֶּשֶׁבַּ, טְעוּנָה אֵלֶיהָ
הַעֲשׂוּיֹת לָשֵׁם • פּוּאֵי־לִי"ש בְּלַע"ז.

ה (א) וְנִפְשׁ בִּי־תַחַטָּא וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹה וְהוּא עֹד
אוֹ רָאָה אוֹ יָדַע אִם־לֹא יִגִּיד וְנִשָּׂא עֹנֶוֹ:
א וְאֶנֶּשׁ אֲרִי יָחֹב וְיִשְׁמַע קֹל מוֹמִי וְהוּא
סְהִיד אוֹ חֲזָא אוֹ יָדַע אִם לֹא יַחֲזִי וְיִקְבִּל
חֻבָּה:

כ"י • וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹה • בְּדָבָר שֶׁהוּא עֹד בּוֹ, שֶׁהִשְׁפִּיעוּהוּ שְׂבוּעָה, שָׁאם יוֹדַע לוֹ עֲדוֹת שִׁיעִיד לוֹ.

(ב) אוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגְעַ בְּכָל־דָּבָר טָמֵא אוֹ בְּנִבְלָת
חַיָּה טָמְאָה אוֹ בְּנִבְלָת בְּהֵמָה טָמְאָה אוֹ בְּנִבְלָת
שֶׂרֶץ טָמֵא וְנִעְלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא טָמֵא וְאֲשָׁם:
ב אוֹ אֶנֶשׁ דִּי יִקְרַב בְּכָל מִדְעָם מִסָּאָב אוֹ
בְּנִבְלָת חַיָּתָא מִסָּאָבָא אוֹ בְּנִבְלָת בְּעִירָא
מִסָּאָבָא אוֹ בְּנִבְלָת רַחֲשָׂא מִסָּאָב וְיִהִי
מִכְסָּא מִנָּה וְהוּא מִסָּאָב וְחָב:

כ"י • אוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגְעַ וְגו' • וְלֹאֲחֵר הִטְמֵאָה הוּא | כֶּרֶת. בְּמִסְכַּת 'שְׂבוּעוֹת' נִדְרָשׁ בֶּן. וְנִעְלָם מִמֶּנּוּ •
יֹאכֵל קֹדָשִׁים אוֹ יִכְנֹס לְמִקְדָּשׁ, שֶׁהוּא דָּבָר שֶׁזָּדוֹנוֹ | הִטְמֵאָה. וְאֲשָׁם • בְּאֲכִילַת קֹדֶשׁ אוֹ בְּבִיאַת מִקְדָּשׁ.

(ג) אוֹ כִּי יִגְעַ בְּטָמְאָת אָדָם לְכָל טָמְאָתוֹ אֲשֶׁר
יִטְמָא בָּהּ וְנִעְלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאֲשָׁם:
ג אוֹ אֲרִי יִקְרַב בְּסוֹאֶבַת אֶנְשָׂא לְכָל סוֹבְתָהּ
דִּי יִסְתָּאָב בָּהּ וְיִהִי מִכְסָּא מִנָּה וְהוּא יָדַע
וְחָב:

כ"י • בְּטָמְאָת אָדָם • זוֹ טָמְאָת מֵת. לְכָל טָמְאָתוֹ • | טְהוֹר. וְנִעְלָם וְהוּא יָדַע • שֶׁשָּׂכַח הִטְמֵאָה. וְאֲשָׁם •
לְרִבּוֹת טָמְאָת מִגַּע זִבִּין וְזִבּוֹת. אֲשֶׁר יִטְמָא • לְרִבּוֹת | בְּאֲכִילַת קֹדֶשׁ אוֹ בְּבִיאַת מִקְדָּשׁ.

(ד) אוֹ נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע לְכַטָּא בְּשִׁפְתָּיִם לְהִרְעַ אוֹ
לְהִיטִיב לְכָל אֲשֶׁר יִכְטָא הָאָדָם בְּשִׁבְעָה וְנִעְלָם
מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאֲשָׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה:
ד אוֹ אֶנֶשׁ אֲרִי יִקְרַב לְפָרֶשָׂא בְּסִפּוֹן
לְאַבְרָשָׂא אוֹ לְאוֹטָבָא לְכָל דִּי יִפְרֹשׁ אֶנְשָׂא
בְּקִיּוּם וְיִהִי מִכְסָּא מִנָּה וְהוּא יָדַע וְחָב
לְחִדָּא מֵאֵלִין:

כ"י • בְּשִׁפְתָּיִם • וְלֹא בִלְב. לְהִרְעַ • לַעֲצֵמוֹ. אוֹ | מִמֶּנּוּ • וְעָבַר עַל שְׂבוּעָתוֹ, כֹּל אֱלֹה בְּקִרְבָּן עוֹלָה
לְהִיטִיב. לַעֲצֵמוֹ, כְּגוֹן: אֹכֵל וְלֹא אֹכֵל, אִישׁן וְלֹא | וְיִוֹרֵד בְּמִפְרָשׁ כָּאן, אֲבָל שְׂבוּעָה שֵׁשִׁי בָּהּ כְּפִירַת
אִישׁן. לְכָל אֲשֶׁר יִכְטָא • לְרִבּוֹת לְשַׁעֲבֵר. וְנִעְלָם | מִמּוֹן, אֵינָהּ בְּקִרְבָּן זוֹ אֵלֹא בְּאֲשָׁם.

(ה) וְיִהִי כִי־יֹאשֶׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה וְהִתְוֹדָה אֲשֶׁר
חָטָא עָלֶיהָ:
ה וְיִהִי אֲרִי יָחֹב לְחִדָּא מֵאֵלִין וְיִוִּדֵי דִי חָב
עָלָה:

וַיִּתֵּי יֵת אֲשָׁמָה קָדָם יי על חֻבָּתָהּ דִּי חֵב
נְקֻבָּתָהּ מִן עָנָא אֲמַרְתָּהּ או צְפִירַת עֲזִין
לְחַטָּאתָהּ וַיִּכְפֹּר עֲלוּהִי בְּהֵנָּא מִחֻבָּתָהּ:

וְאָם לֹא תִמְטִי יְדָה כְּמִסַּת שִׁיתָה וַיִּתֵּי יֵת
חֻבָּתָהּ דִּי חֵב תְּרִין שְׁפִינִין או תְּרִין בְּנֵי
יֹנָה קָדָם יי חֵד לְחַטָּאתָהּ וְחֵד לְעֻלְמָהּ:

חַוִּינִי תִהְיוֹן לָנוּת פְּהֵנָּא וַיִּקְרֵב יֵת דִּי
לְחַטָּאתָהּ קְדָמִיתָהּ וַיִּמְלֹק יֵת רִישָׁהּ
מִלְּקַבֵּל קְדָלָהּ וְלֹא יִפְרֹשׁ:

(ו) וַהֲבִיֵּא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
נִקְבָּה מִן־הַצֹּאֵן בְּשֶׁבֶה אוֹ־שְׁעִירַת עֲזִים לְחַטָּאת
וַיִּכְפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחַטָּאתוֹ:

(ז) וְאִם־לֹא תִגִּיעַ יָדוֹ דִּי שֶׁהָ וַהֲבִיֵּא אֶת־אֲשָׁמוֹ
אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תָרִים אוֹ־שְׁנֵי בְּנֵי־יֹנָה לַיהוָה
אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֻלָּה:

(ח) וַהֲבִיֵּא אֹתָם אֶל־הַכֹּהֵן וַהֲקָרִיב אֶת־אֲשֶׁר
לְחַטָּאת רִאשׁוֹנָה וּמָלַק אֶת־רִאשׁוֹ מִמּוֹל עֲרָפוֹ וְלֹא
יִבְדִּיל:

וְלֹא יִבְדִּיל • אֵינוֹ מוֹלֵק אֵלָּא סִימֵן אֶחָד • עֲרָף •
הוּא גִבָּה הָרֹאשׁ הַמְּשֻׁפָּע לְצַד הַצֹּאֵר • מוֹל עֲרָף •
מוֹל הָרֹאֶה אֶת הָעֲרָף, וְהוּא אֲרָךְ כָּל אַחֲרֵי הַצֹּאֵר •

ט וַיִּדִּי מִדְּמָא דְחַטָּאתָהּ עַל כְּתָל מִדְּבָחָהּ
וַדְּאֲשֶׁתָּאֵר בְּדָמָא יִתְמַצִּי לִיסוּדָא דְּמִדְּבָחָהּ
חַטָּאתָהּ הוּא:

(ט) וַהֲזֵה מִדָּם הַחַטָּאת עַל־קִיר הַמִּזְבֵּחַ וַהֲנִשְׂאָר
בָּדָם יִמָּצֵה אֶל־יְסוּד הַמִּזְבֵּחַ חַטָּאת הוּא:

וְהָדָם נָתַז וַהֲוֹלֵךְ לַמִּזְבֵּחַ • חַטָּאת הוּא • לְשִׁמָּה –
בְּשָׂרָה, שְׁלֹא לְשִׁמָּה – פְּסוּלָה •

כז"א • וַהֲקָרִיב אֶת־אֲשֶׁר לְחַטָּאת רִאשׁוֹנָה • חַטָּאת
קוֹדֶמֶת לְעוֹלָה • (ובחיים ד') לָמָּה הִדְּבַר דּוּמָה? לְפָרְקִלִּיט
שְׁנִכְנַס לְרִצּוֹת, רִצָּה פְּרָקִלִּיט, נִכְנַס דִּירוֹן אַחֲרֵינוּ •

כז"ב • וַהֲזֵה מִדָּם הַחַטָּאת • בְּעוֹלָה, לֹא הִטְעִין אֵלָּא
מִצּוֹי • וּבְחַטָּאת, הַזָּהָה וּמִצּוֹי: אוֹחַז בְּעָרְף וּמִתִּיז,

~ נקודות משיחות קודש ~ (לקוטי שיחות כרך יז עמ' 17)

מִרְשָׁי זֶה גּוֹפֵא, שְׁמִשְׁנוּה הַזָּהָה וּמִצּוֹי זֶה לָזֶה • וּבְרִשָׁי
מַעֲלָה (ט, א): "דְּמִצּוֹי עוֹלַת הָעוֹף - בְּמִקּוֹם זִרְיקָה דְּבִהְמָה,
וְהַזָּהָה בְּחַטָּאת הָעוֹף" •

בְּעוֹלָה לֹא הִטְעִין אֵלָּא מִצּוֹי, וּבְחַטָּאת הַזָּהָה וּמִצּוֹי
(רש"י ה, ט) אֵין כְּנָתוֹ שְׁבַעֲוִלָה אֵין כָּלֵל הָעֲנִין שֶׁל זִרְיקַת
הָדָם, אֵלָּא שְׁבַחֲטָאת הַצִּרְכּוֹ לְהִיּוֹת שְׁתֵּי פְעֻלוֹת • אֲבָל גַּם
מִצּוֹי שֶׁל עוֹלָה ("וְנִמְצָה דְמוֹ") תִּכְנֹנוּ עֲנִין הַזִּרְיקָה • וְכֵן מוֹכַח

י וַיֵּת תִּנְיָנָא יַעֲבֹד עֲלֵתָהּ בְּדָחִזִּי וַיִּכְפֹּר
עֲלוּהִי בְּהֵנָּא מִחֻבָּתָהּ דִּי חֵב וַיִּשְׁתַּבַּח לָהּ:

(י) וְאֶת־הַשְּׁנֵי יַעֲשֶׂה עֹלָה כְּמִשְׁפַּטּוֹ וַיִּכְפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן
מִחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לוֹ: ׀

כז"ג • כְּמִשְׁפַּטּוֹ • בְּדַת הָאָמֹר בְּעוֹלַת הָעוֹף שֶׁל נְדָבָה בְּרֹאשׁ הַפָּרָשָׁה •

♦ שבת קודש ט' אדר ב' ♦

י"א וְאָם לֹא תִדְבַּק יְדָה לְתִרִין שְׁפִינִין או
לְתִרִין בְּנֵי יֹנָה וַיִּתֵּי יֵת קְרִבָּהּ דִּי חֵב חֵד
מִן עֲסָרָא בְּתִלַּת סָאִין סִלְתָּא לְחַטָּאתָהּ לֹא
יִשּׁוּי עֲלָה מִשְׁחָא וְלֹא יִתֵּן עֲלָה לְבִנְתָּא אַרְי
חַטָּאתָהּ הִיא:

(י"א) וְאִם־לֹא תִשְׁוֶי יָדוֹ לְשְׁתֵּי תָרִים אוֹ לְשְׁנֵי
בְּנֵי־יֹנָה וַהֲבִיֵּא אֶת־קִרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירַת
הָאָפָה סֵלֶת לְחַטָּאת לֹא־יִשְׁוֶי עָלֶיהָ שְׁמֹן וְלֹא־יִתֵּן
עָלֶיהָ לְבִנְתָּה כִּי חַטָּאת הוּא:

כז"ד • כִּי חַטָּאת הוּא • וְאֵין בְּדִין שִׁיָּהָ קְרִבָּהּ מִהֲדָר •

(יב) וְהִבִּיאָהּ אֶל־הַכֹּהֵן וְקִמֵּץ הַכֹּהֵן מִמֶּנָּה מְלֹא קִמְצוֹ אֶת־אִזְכָּרְתָּהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עַל אִשֵּׁי יְהוָה חֲטָאת הוּא:

כ"י - חטאת הוא • נקמצת ונקטרת לשמה - כשרה, שלא לשמה - פסולה.

(יג) וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא מֵאֲחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהִיְתָה לִכְהֵן בַּמִּנְחָה:

יג ויכפר עלוהי כהנא על חובתה די חב מתדא מאלין וישתבק לה ותהי לכהנא כמנחתא:

תלמוד לומר? שיכול, החמורים שבהם יהיו בכשבה או שעירה, והקלין יהיו בעוף, והקלין שבקלין יהיו בעשירית האפפה? תלמוד לומר: "מאחת מאלה", להשוות קלין לחמורין לכשבה ושעירה, אם השיגה ידו, ואת החמורים לקלין לעשירית האפפה בדלי דלות. והיתה לכהן כמנחה • ללמד על מנחת חוטא שיהיו שגריה נאכלין; זהו לפי פשוטו. ורבותינו דרשו (נ"ח): "והיתה לכהן", ואם חוטא זה כהן הוא, תהא לו כשאר מנחת נדבת כהן, שהיא ב"ליל תהיה לא תאכל" (לקמן ו טז) •

כ"י - על חטאתו אשר חטא • כאן שנה הכתוב, שהרי בפעשירות ובדלות נאמר: "מחטאתו", וכן בדלי דלות, נאמר: "על חטאתו", דקדקו רבותינו (בריות כז) מכאן, שאם חטא כשהוא עשיר, והפריש מעות לכשבה או שעירה והעני, יביא ממקצתן שתי תורים; הפריש מעות לשתי תורים והעני, יביא ממקצתן עשירית האפפה (לכך נאמר: "מחטאתו"); הפריש מעות לעשירית האפפה והעשיר, יוסיף עליהן ויביא קרבן עשיר, לכך נאמר כאן: "על חטאתו". מאחת מאלה • מאחת משלש כפרות האמורות בענין: או בפעשירות, או בדלות, או בדלי דלות (נ"ח); ומה

(יד) וידבר יהוה אל־משה לאמר:

(טו) גִּפְשׁ כִּי־תִמְעַל מַעַל וְחָטְאָה בְּשִׁגְגָה מִקֹּדֶשׁ יְהוָה וְהִבִּיאָהּ אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֵיל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכָּךְ כֶּסֶף־שְׁקָלִים בְּשִׁקְל־הַקֹּדֶשׁ לְאֲשָׁם:

טו אגש ארי ישקר שקר ויחוב בשלו מקודשאי דדי וינתי ית אשמה קדם יי דבר שלים מן ענא בפרסנה כסף סלעין בסלעי קודשא לאשמא:

מה להלן הזהיר, אף כאן הזהיר. אי, מה להלן לא הזהיר אלא על האוכל, אף כאן לא הזהיר אלא על האוכל? תלמוד לומר: "תמעל מעל", רבה. מקדשי ה' • המיוחדים לשם, יצאו קדשים קלים. איל • לשון קשה, כמו (יחזקאל יז יא): "ואת אילי הארץ לקח", אף כאן קשה בן שתי שנים. בערפך כסף שקלים • שיהא שנה שתי סלעים.

כ"י - כי תמעל מעל • אין "מעילה" בכל מקום אלא שנוי, וכן הוא אומר (דברי הימים א ה כה): "וימעלו באלהי אבותיהם ויזנו אתרי אלהי עמי הארץ"; וכן הוא אומר בסוטה (במדבר ה): "ומעלה בו מעל". וחטאה בשגגה מקדשי ה' • שגגה מן ההקדש. והיכן הזהיר? נאמר כאן: "חטא" ונאמר להלן: "חטא" בתרומה (לקמן כב): "ולא ישאו עליו חטא".

(טז) וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן־הַקֹּדֶשׁ יִשְׁלַם וְאֶת־חַמִּישְׁתּוֹ יוֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לִכְהֵן וְהַכֹּהֵן יִכְפֹּר עָלָיו בְּאֵיל הָאֲשָׁם וְנִסְלַח לוֹ: פ

טז ונת די חב מן קודשא ישלם וית חמשה יוסף עלוהי ויתן ותה לכהנא וכהנא וכפר עלוהי בדכרא דאשמא וישתבק לה:

כ"י - ואת אשר חטא מן הקדש ישלם • (בריות, כז) קרן וחמש להקדש.

יו ואם אָנֹשׁ אָרִי יַחֲבֹב וַיַּעֲבֹד חֲדָא מִכָּל
פְּקוּדֵיָא דִּי דִּי לֹא כְּשֵׁרִין לֹא תַעֲבֹדָא וְלֹא
יָדַע וְיַחֲבֹב וַיִּקְבֹּל חֹבָה :

(י) וְאִם-נֶפֶשׁ בִּי תַחֲטָא וְעִשְׂתָּהּ אַחַת מִכָּל-מִצְוֹת
יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֶׂינָהּ וְלֹא-יָדַע וְאִשָּׁם וְנִשְׁאָ
עֲוֹנוֹ:

המִרְבָּה, הַיּוֹשֵׁב לוֹ מִן הַפְּגוּלִין וְהַנּוֹתְרוֹת וְהַמְתַּעֲנָה
בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, עַל-אַחַת-כִּמְהַ-וְכִמְהַ שְׂיִזְכָּה לוֹ
וְלַדּוֹרוֹתָיו וְלַדּוֹרוֹת דּוֹרוֹתָיו עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת. רַבִּי
עֲקִיבָא אוֹמֵר: הָרִי הוּא אוֹמֵר (דברים יז ט): "עַל-פִּי שְׁנַיִם
עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים וְגו'". אִם מִתְקַיֶּמֶת הַעֲדוּת
בְּשְׁנַיִם, לָמָּה פָּרַט לָךְ הַכְּתוּב בְּשִׁלְשָׁה? אֵלָּא לְהַבִּיא
שְׁלִישִׁי לְהַחֲמִיר עָלָיו, וְלַעֲשׂוֹת דֵּינּוּ כִּיּוֹצֵא בְּאֵלוֹ
לַעֲנֵן עֲנֵשׁ וְהַזְמָה. אִם כֵּן עֲנֵשׁ הַכְּתוּב לִנְטָפֵל לְעוֹבְרֵי
עֲבָרָה כְּעוֹבְרֵי עֲבָרָה, עַל-אַחַת-כִּמְהַ-וְכִמְהַ שְׂיִשְׁלַם
שָׂכָר טוֹב לִנְטָפֵל לְעוֹשֵׁי מִצְוָה כְּעוֹשֵׁי מִצְוָה. רַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: (דברים כד ט) "כִּי תִקְצֹר קִצְיֶיךָ
בְּשָׂדֶךָ וּשְׂכַחְתָּ עֲמֹר בְּשָׂדֶךָ". הָרִי הוּא אוֹמֵר (שם כד):
"לִמְעַן יִבְרָכְךָ וְגו'". — קִבַּע הַכְּתוּב בְּרָכָה לְמִי שֶׁבָּאת
עַל-יָדוֹ מִצְוָה בְּלֹא יָדַע'. אָמַר מַעֲתָה: הִיתָה סֹלַע
צְרוּרָה בְּכַנְפָּיו וְנִפְלָה הֵימָנוּ, וּמִצְאָה הָעֵנִי וְנִתְפָּרַס
בָּהּ, הָרִי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קוֹבֵעַ לוֹ בְּרָכָה.

~ (לקוטי שיחות כרך ג עמ' 944)

רַעִים, שֶׁכֵּן דָּבָר שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּלִי כִּנּוּהַ מוֹרָה עַל הַמַּהוּת, בְּמָה
הָאֲדָם שָׁקוּעַ וּבְמָה הוּא מִתְעַנֵּג. מוֹבֵן אֲפּוּא, שֶׁתִּכְנֹנוּ שֶׁל
כָּל סֶפֶק אֲסוּר הוּא - הֵיכָן מִצְוֵי הַתַּעֲנוּג; וְהֵן חֶלֶב וְהֵן שֶׁמֶן
בָּאִים מִתְעַנּוּג.

~ (לקוטי שיחות כרך ג עמ' 942)

אֵינָנו מוֹכֵן לְהַשְׁלִים עִם מִצְבֵּי שֶׁל חֲטָא. אִךְ כְּשֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא
מִבְּלִי לְשִׁים לֵב לָךְ - הָרִי זֶה מוֹכִיחַ עָלָיו שֶׁבִּפְנִימִיּוֹתָיו
אֵין מִדָּה מִסְפָּקָת שֶׁל רְתִיעָה מִפְּנֵי חֲטָא. מוֹבֵן אִם כֵּן,
שֶׁאִשָּׁם תְּלוּי בֹא לְכַפֵּר עַל פֶּגַם נִפְשִׁי עֲמֹק יוֹתֵר.

יח וַיִּנְתִּי דָבָר שְׁלִים מִן עֲנָא בְּפִרְסָנָהּ
לְאַשְׁמָא לְוֹת כְּהֵנָּא וַיִּכְפֹּר עֲלוּהִי כְּהֵנָּא עַל
שְׁלוּתָהּ דְּאַשְׁתִּילִי וְהוּא לֹא יָדַע וַיִּשְׁתַּבַּח
לָהּ:

(יח) וְהִבִּיא אֵיל תָּמִים מִן-הַצֹּאן בְּעֶרְכָּךָ לְאַשָּׁם
אֶל-הַכֹּהֵן וַיִּכְפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל שְׁגֻגָתוֹ אֲשֶׁר-שָׁגָג
וְהוּא לֹא-יָדַע וְנִסְלַח לוֹ:

זֶה דּוּמָה? לַעֲלֹלָה עֲרוּפָה שֶׁנִּתְעַרְפָּה וְאַחֲרֵיכֵן נִמְצָא
הַהוּרָג, הָרִי זֶה יִהְיֶה.

יט אֲשָׁמָא הוּא עַל חֻבְתָּהּ דְּהוּא חָב אֲשָׁמָא
יִקְרַב גְּדָם יִי:

ט"י ◀ לֹא-יָדַע וְאַשָּׁם. וְהִבִּיא • הָעֵנִין הִזָּה מְדַבֵּר
בְּמִי שֶׁבֹא סֶפֶק בִּרְת לִידוֹ, וְלֹא יָדַע אִם עֹבֵר עָלָיו
אִם לֹא, כְּגוֹן: חֶלֶב וְשֶׁמֶן לִפְנֵיו, וַיִּכְסְבוּר שֶׁשְׂתִּיתִּהֶן
הַתֵּר, וְאַכֵּל אֶת הָאֲחַת. אָמְרוּ לוֹ: אַחַת שֶׁל חֶלֶב
הִיתָה, וְלֹא יָדַע אִם זֶה שֶׁל חֶלֶב אָכַל, הָרִי זֶה מְבִיא
אֲשָׁם תְּלוּי וּמִגֵּן עָלָיו כָּל זְמַן שֶׁלֹּא נֹדַע לוֹ שֶׁנִּדְּאִי
חֲטָא, וְאִם יוֹדַע לוֹ לְאַחַר זְמַן, יְבִיא חֲטָאָת. לֹא-יָדַע
וְאַשָּׁם וְנִשְׁאָ עֲוֹנוֹ • (ט"ז) רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי אוֹמֵר:
הָרִי הַכְּתוּב עֲנֵשׁ אֶת מִי שֶׁלֹּא יָדַע, עַל-אַחַת-כִּמְהַ-
וְכִמְהַ שֶׁיַּעֲנִישׁ אֶת שִׁדְעוֹ. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אִם נִפְשָׁךְ
לִידַע מִתֵּן שֶׁכֶּרֶן שֶׁל צִדִּיקִים, צֹא וּלְמַד מֵאָדָם
הָרָאוּשׁוֹן שֶׁלֹּא נִצְטוּהָ אֵלָּא עַל מִצְוֹת "לֹא תַעֲשֶׂה"
וְעֹבֵר עָלֶיהָ, רְאֵה כִּמְהַ מִיתוֹת נִקְנְסוּ עָלָיו וְלַדּוֹרוֹתָיו!
וְכִי אֵיזוֹ מִדָּה מְרַבָּה: שֶׁל טוֹבָה, אוֹ שֶׁל פְּרַעְנוּת?
הָרִי אוֹמֵר: מִדָּה טוֹבָה. אִם מִדָּת פְּרַעְנוּת הַמַּעֲטָה,
רְאֵה כִּמְהַ מִיתוֹת נִקְנְסוּ לוֹ וְלַדּוֹרוֹתָיו, מִדָּה טוֹבָה

~ נקודות משיחות קודש ~

וְלֹא יָדַע וְאַשָּׁם וְנִשְׁאָ עֲוֹנוֹ (ה, יז) כְּגוֹן חֶלֶב וְשֶׁמֶן לִפְנֵיו
וַיִּכְסְבוּר שֶׁשְׂתִּיתִּהֶן הַתֵּר וְאַכֵּל אֶת הָאֲחַת (רש"י) יֵשׁ לְשֵׁאל,
מִדּוּעַ בְּחֹרֵי רַ"ל בְּדִגְמָה זוֹ דוֹקָא - חֶלֶב וְשֶׁמֶן. וְיֵשׁ לוֹמַר,
דִּהְיָה הָעוֹבֵר עֲבָרָה בְּשׁוּגָג, סִימָן הוּא שֶׁתַּעֲנוּגוֹ מִצְוֵי בְּדָבָרִים

~ נקודות משיחות קודש ~

וְלֹא יָדַע וְאַשָּׁם וְנִשְׁאָ עֲוֹנוֹ (יז, יח)
עֲרָכּוֹ שֶׁל אֲשָׁם תְּלוּי (שְׁתִּי סֹלֶעִים) הוּא יוֹתֵר מִעֲרָכּוֹ שֶׁל
חֲטָאָת. בְּטַעַם הַדָּבָר יֵשׁ לוֹמַר, דִּהְיָה כְּשֶׁאֲדָם חוֹטֵא בְּשׁוּגָג
אִךְ הוּא מִבְּחִין בְּכָף יוֹדַע שֶׁנִּכְשַׁל - סִימָן הוּא שֶׁבִּפְנִימִיּוֹתָיו

(יח) וְהִבִּיא אֵיל תָּמִים מִן-הַצֹּאן בְּעֶרְכָּךָ לְאַשָּׁם
אֶל-הַכֹּהֵן וַיִּכְפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל שְׁגֻגָתוֹ אֲשֶׁר-שָׁגָג
וְהוּא לֹא-יָדַע וְנִסְלַח לוֹ:

ט"י ◀ בְּעֶרְכָּךְ לְאַשָּׁם • בְּעֶרְךָ הָאֲמוּר לְמַעַלָּה. אֲשֶׁר-
שָׁגָג וְהוּא לֹא-יָדַע • (ט"ז) הָא אִם יָדַע לְאַחַר זְמַן,
לֹא נִתְכַּפֵּר לוֹ בְּאֲשָׁם זֶה, עַד שֶׁיְבִיא חֲטָאָת. הָא לָמָּה

(יט) אֲשָׁם הוּא אֲשָׁם אֲשָׁם לַיהוָה: פ

כז"י אָשם הוא אָשם אָשם • הָרָשׁוֹן פֶּלֶו קִמֵּץ, שֶׁהוּא שֵׁם דָּבָר. וְהָאֲחֵרוֹן חֲצִי קִמֵּץ וְחֲצִי פִתּוּחַ, שֶׁהוּא לְשׁוֹן פֶּעַל. וְאֵם תֹּאמַר: מִקְרָא שֶׁלֹּא לְצַרֵּךְ הוּא,

(כ) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

(כא) נֶפֶשׁ כִּי תִחַטָּא וּמַעַלָּה מַעַל בִּיהוָה וּכְחַשׁ בַּעֲמִיתוֹ בַּפִּקְדוֹן אוֹ־בִתְשׁוּמַת יָד אוֹ בְּגִזְל אוֹ עֲשָׂק אֶת־עֲמִיתוֹ:

כז"י נֶפֶשׁ כִּי תִחַטָּא, (ת"כ פכ"ב) אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: מַה תִּלְמֹד לומר: "וּמַעַלָּה מַעַל בַּה"י? לִפִּי שֶׁפֶל הַמִּלּוֹה וְהַלּוּה וְהַנּוֹשָׂא וְהַנּוֹתֵן, אֵינוֹ עוֹשֶׂה אֶלָּא בַּעֲדִים וּבִשְׂטֵר, לִפִּיקָךְ, בְּזִמֵּן שֶׁהוּא מְכַחֵשׁ — מְכַחֵשׁ בַּעֲדִים וּבִשְׂטֵר. אֲבָל הַמִּפְקִיד אֶצֶל חֲבֵרוֹ, וְאֵינוֹ רוֹצֵה שֶׁתֵּדַע

(כב) אוֹ־מִצָּא אֲבֵדָה וְכַחֵשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל־שֶׁקֶר עַל־אֲחֵת מִכָּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה הָאָדָם לַחֲטָא בַּהֲנָה:

כז"י וְכַחֵשׁ בָּהּ • שֶׁפָּכַר עַל אֲחֵת מִכָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאָדָם לַחֲטָא וְלַהֲשַׁבַּע עַל שֶׁקֶר לְכַפִּירַת מָמוֹן.

(כג) וְהָיָה כִּי־יִחַטָּא וְאָשָׁם וְהָשִׁיב אֶת־הַגִּזְלָה אֲשֶׁר גָּזַל אוֹ אֶת־הָעֵשֶׂק אֲשֶׁר עָשָׂק אוֹ אֶת־הַפִּקְדוֹן אֲשֶׁר הִפְקִד אֹתוֹ אוֹ אֶת־הָאֲבֵדָה אֲשֶׁר מִצָּא:

כז"י כִּי־יִחַטָּא וְאָשָׁם • (שבועות כד) כְּשִׁפְכִיר בַּעֲצָמוֹ לָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה וְלִדְעַת וְלַהֲתוּדוֹת כִּי יִחַטָּא (גירסת ספרים אחרים: וּבִדְעָתוֹ לַהֲתוּדוֹת כִּי חָטָא) וְאָשָׁם.

(כד) אוֹ מִכָּל אֲשֶׁר־יִשְׁבַּע עָלָיו לְשֶׁקֶר וְשָׁלַם אֹתוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְחִמְשָׁתָיו יוֹסֵף עָלָיו לְאִשֶּׁר הוּא לוֹ יִתְּנֶנּוּ בְּיוֹם אֲשַׁמְתּוֹ:

כז"י בְּרֹאשׁוֹ • הוּא הַקֶּרֶן, רֹאשׁ הַמָּמוֹן. וְחִמְשָׁתָיו (ב"ק קח א) רִבְתָּה תוֹרָה חֲמִשִּׁית הַרְבֵּה לְקֶרֶן אֲחַת, שָׁאֵם כֶּפֶר בַּחֲמֵשׁ וְנִשְׁבַּע וְהוֹדָה, חוֹזֵר וּמְבִיא חֲמֵשׁ עַל אוֹתוֹ

כָּבָר נִדְרָשׁ הוּא בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים. אָשָׁם אָשָׁם • לְהַבִּיא אָשָׁם שֶׁפָּחָה חֲרוּפָה, שֶׁיְהֵא אֵיל (בן שתי שנים). יְכוֹל שֶׁאֵנִי מְרַבֵּה אָשָׁם נִדֵּר וְאָשָׁם מְצָרַע? תִּלְמֹד לומר: "הוא".

כ ומליל יי עם משה למימר:

כא אָנֹכְךָ אֲרִי יָחִיב וְיִשְׁקֹר שֶׁקֶר קָדָם יי ויכבד בחכמה בפקדונא או בשתפוט ידא או בגזלא או אגיס ית חכמה:

בו נִשְׁמָה אֶלָּא שְׁלִישִׁי שְׁבִינִיָּהֶם, לִפִּיקָךְ, כִּשֶּׁהוּא מְכַחֵשׁ, מְכַחֵשׁ בְּשְׁלִישִׁי שְׁבִינִיָּהֶם. בַּתְּשׁוּמַת יָד • שֵׁשׁ בְּיָדוֹ מָמוֹן לַהֲתַעֲסֵק, או בְּמִלּוֹה. או בְּגִזְל • שְׁגֹל מִיָּדוֹ כְּלוּם. או עֲשָׂק • הוּא שֹׁכֵר שְׂכִיר.

כב או אֲשַׁבַּח אֲבֵדָתָא ויכבד ביה ואשתבע על שקרא על חדא מכל די יעבד אָנֹכְךָ למיחב בהן:

כג ויהי ארי יחטי ויחוב ויתב ית גזלא די גזל או ית עשקא די עשק או ית פקדונא די אתפקד לותיה או ית אבדתא די אשכח:

כד או מכל די ישתבע עלוהי לשקרא וישלם יתיה ברישה וחמשה יוסף עלוהי לדי הוא דילה יתננה ביומא דחובתה:

חמש. וכן מוסיף והולך, עד שיתמצט הקרן שנשבע עליו פחות משנה פרוטה. לְאִשֶּׁר הוּא לוֹ • (לאפוקי בנו ושלוחו. ת"כ) לְמִי שֶׁהִמָּמוֹן שְׁלוֹ (ב"ק קג).

(כה) וְאֶת־אֲשֶׁמוֹ יִבִּיא לַיהוָה אֵיל תַּמִּים מִן־הַצֵּאן
בְּעֶרְכֵךְ לְאִשָּׁם אֶל־הַכֹּהֵן:

(כו) וּכְפֹר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל־אֲחַת
מִכָּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לְאִשָּׁמָה בָּהּ:

כה וְיִת אֲשָׁמָה יִיתִי לְקָדָם יְיָ דְּכַר שְׁלִים מִן
עֲנָא בְּפִרְסָנָה לְאִשָּׁמָה לֹות פֶּהנָא:

כו וְיִכְפֹּר עַל־וְהִי כֶהֱנָא קָדָם יְיָ וְיִשְׁתַּבֵּק לָהּ
עַל חֲדָא מִכָּל דִּי יַעֲבֹד לְמִיחַב בָּהּ: פ פ פ